

Høringsnotat

–

Forskrift om minimumsavdrag for kommuner, fylkeskommuner, kommunale og fylkeskommunale foretak, interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper

Kommunal- og distriktsdepartementet, april 2024

Innhold

1	Innledning og bakgrunn.....	4
1.1	Innledning	4
1.2	Bakgrunn.....	4
1.3	Forskriftshjemlene	5
1.4	Begreper – definisjoner.....	6
2	Sammendrag	7
2.1	Hensyn bak og formålet med forskriften	7
2.2	Oppbygging av og innholdet i høringsnotatet.....	8
2.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	9
3	Gjeldende rett	10
3.1	Kommuneloven.....	10
3.1.1	Hvilke lån reglene om minimumsavdrag gjelder for.....	10
3.1.2	Hva kravene til minimumsavdrag innebærer	10
3.1.3	Minimumsavdrag for kommunale foretak og interkom samarbeid.....	11
3.2	IKS-loven.....	13
4	Budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget.....	14
4.1	Hvilken enhet kravet retter seg mot	14
4.2	Departementets vurderinger og forslag.....	14
5	Beregning av minimumsavdraget for den enkelte regnskapsenhet	16
5.1	Metoder for å beregne minimumsavdraget	16
5.2	Departementets vurderinger og forslag.....	18
6	Unntak fra kravet om dekning av minimumsavdraget	20
6.1	Skal det gis unntak fra kravet om dekning av minimumsavdraget?	20
6.2	Departementets vurderinger og forslag.....	20
6.2.1	Generelle vurderinger – fordeler og ulemper	20
6.2.2	Unntak for kommunekassen?	21
6.2.3	Unntak for kommunale foretak?.....	21

7	Beregning av minimumsavdraget – regnskapsstørrelser	24
7.1	Beregningsgrunnlaget og beregningsformelen	24
7.2	Avskrivbare anleggsmidler (varige driftsmidler).....	25
7.3	Avskrivninger	28
7.4	Lånegjeld.....	29
7.4.1	Lånegjeld.....	29
7.4.2	Interne lån.....	32
7.4.3	Lån til tomter og andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare.....	37
7.4.4	Lån til kirkebygg	39
8	Betaling av minimumsavdraget	41
8.1	Hvilken enhet nedbetalingsplikten retter seg mot.....	41
8.2	Departementets vurderinger og forslag.....	42
9	Lånefond og minimumsavdraget	45
9.1	Om lånefondsordningen.....	45
9.2	Departementets vurderinger og forslag.....	45
9.2.1	Budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget.....	45
9.2.2	Ubrukte lånemidler i lånefondet.....	46
9.2.3	Betaling av minimumsavdraget.....	49
10	Merknader til bestemmelsene i forslaget til forskrift	52
11	Forslag til forskrift om minimumsavdrag	63

1 Innledning og bakgrunn

1.1 Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet legger med dette frem forslag til en ny forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner mv. og for interkommunale selskaper etter IKS-loven.

Forskriften skal gjelde for følgende virksomheter:

- Kommuner og fylkeskommuner, herunder:
  - Kommunekassen og fylkeskommunekassen
  - Kommunale og fylkeskommunale foretak (KF) etter kommuneloven kapittel 9
  - Lånefond etter kommuneloven § 14-14 tredje ledd
- Interkommunale politiske råd (IPR) etter kommuneloven kapittel 18
- Kommunale oppgavefellesskap (KO) etter kommuneloven kapittel 19
- Interkommunale selskap (IKS) etter IKS-loven

Reglene om minimumsavdrag på lån er fastsatt i kommuneloven § 14-10 og § 14-18, og i IKS-loven § 22 sjette ledd. Forskriften om minimumsavdrag supplerer loven med utdypende regler om krav til dekning av minimumsavdraget i årsbudsjettet og årsregnskapet, beregning av minimumsavdraget og plikten til å betale minimumsavdraget.

Departementet foreslår at forskriften skal gjelde fra og med budsjett- og regnskapsåret 2025.

For å forenkle framstillingen, bruker departementet i høringsnotatet (fra kapittel 2) *kommune* som felles betegnelse for kommune og fylkeskommune, og *kommunekassen* som felles betegnelse for kommunekassen og fylkeskommunekassen o.l., hvis ikke noe annet framgår av sammenhengen.

1.2 Bakgrunn

Kommunelovens regler om minimumsavdrag på lån er relativt kortfattede. Det er flere problemstillinger hvor det i praksis kan være spørsmål om hva som er gjeldende rett om minimumsavdraget, der lovreglene ikke gir et uttrykkelig svar på hvordan problemstillingen skal håndteres. Særlig handler dette om hvordan minimumsavdraget skal beregnes i ulike tilfeller, og hva som gjelder dersom kommunen eller fylkeskommunen har organisert deler av sin virksomhet i egne enheter som kommunalt foretak, interkommunalt samarbeid eller lånefond.

Formålet med den nye forskriften er å gi utfyllende regler om minimumsavdrag slik at reglene blir mer tilgjengelige for brukerne og reduserer rettslig tvil. Bestemmelsene om minimumsavdrag er av stor økonomisk betydning for kommunene og fylkeskommunene, idet de påvirker den årlige budsjettbalansen, utviklingen i lånegjelden og likviditeten. Reglene på området bør derfor være mer utdypende og klargjørende enn det reglene i kommuneloven er. Bakgrunnen for en ny forskrift om minimumsavdrag er for øvrig også omtalt i [Prop. 60 L \(2022-2023\) punkt 5.5](#).

Interkommunale selskaper etter IKS-loven er fra 1. januar 2024 (budsjett- og regnskapsåret 2024) underlagt tilsvarende regler om minimumsavdrag som kommuner og fylkeskommuner.¹ Som for kommunene og fylkeskommunene, vil det også for de interkommunale selskapene være behov for utfyllende regler i forskrift om minimumsavdrag, jf. [Prop. 61 L \(2022-2023\) punkt 5.5](#).

1.3 Forskriftshjemlene

Forskriften om minimumsavdrag er hjemlet i kommuneloven § 14-10 andre ledd og § 14-18 fjerde ledd. Kommuneloven § 14-10 første ledd stiller krav om at årsbudsjettet skal være i balanse, og andre ledd stiller herunder krav om at driftsbudsjettet skal dekke minimumsavdraget. Bestemmelsen lyder:

«Driftsbudsjettet skal dekke avdrag på lån med et beløp som minst tilsvarer avdrag beregnet etter § 14-18. Departementet kan gi forskrift om dekning av avdrag på lån i årsbudsjettet og unntak fra første punktum.»

Kommuneloven § 14-18 gir reglene for nedbetaling av lån og beregning av minimumsavdraget. Bestemmelsen lyder:

«Lån til formål som er nevnt i § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal avdras årlig. Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler. Justeringen etter andre punktum skal gjøres ut fra lånegjeldens og anleggsmidlenes bokførte verdi ved inngangen av regnskapsåret.

Første ledd gjelder også for lån som er tatt opp med hjemmel i annen lov. Lån som er tatt opp etter trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd til investeringer i kirkebygg, kan likevel avdras over investeringens regnskapsmessige levetid hvis levetiden er vesentlig lengre enn levetiden på kommunens egne anleggsmidler.

Hvis mottatte avdrag på videreutlån er brukt til å betale avdrag på lån til formål som er nevnt i § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget etter første ledd.

Departementet kan gi forskrift om avdrag på lån, beregning av minimumsavdraget og unntak fra første ledd.»

Forskriften er videre hjemlet i IKS-loven § 22 sjette ledd fjerde punktum, som lyder:

«Departementet kan gi forskrift om nedbetaling av lån og om beregning av minimumsavdraget.»

---

¹ Reglene om minimumsavdrag for IKS er harmonisert med reglene i kommuneloven ved lov 2. juni 2023 nr. 22 om endringer i lov om interkommunale selskaper (møteoffentlighet, økonomiforvaltning m.m.), se [Lovdata.no](#).

1.4 Begreper – definisjoner

Høringsnotatet og forslaget til ny forskrift bruker enkelte begreper som har følgende betydning:

En **budsjett- og regnskapsenhet** er en enhet som skal utarbeide eget årsbudsjett og eget årsregnskap i henhold til kommuneloven eller IKS-loven. Følgende enheter er budsjett- og regnskapsenheter:

- kommunekassen og fylkeskommunekassen (kommuneloven § 14-2 og § 14-6 første ledd bokstav a)
- kommunale og fylkeskommunale foretak (KF) (kommuneloven § 9-8 og § 14-6 første ledd bokstav b)
- interkommunale politiske råd (IPR) og kommunale oppgavefelleskap (KO) (kommuneloven § 14-8 første ledd)
- lånefond (kommuneloven § 14-14 tredje ledd)
- interkommunale selskaper (IKS) (IKS-loven § 18 og § 27 første eller andre ledd)

Dersom en kommune eller fylkeskommune har opprettet et KF eller et lånefond eller er kontorkommune for et IPR eller KO som ikke er eget rettssubjekt, vil kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt bestå av flere budsjett- og regnskapsenheter.

IPR eller KO som ikke er eget rettssubjekt og som etter bestemmelsene i forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 8-3 eller § 8-4 ikke har eget årsbudsjett og årsregnskap, er del av kommunekassen til kontorkommunen. Bortsett fra dette i unntaket, er IPR og KO alltid egne budsjett- og regnskapsenheter uavhengig av om samarbeidet er et eget rettssubjekt eller ikke.

For et IPR eller KO som er eget rettssubjekt og for et IKS vil det være samsvar mellom rettssubjektet og budsjett- og regnskapsenheten.

Med **eksterne lån** menes lån mellom to rettssubjekter, for eksempel mellom en kommune som rettssubjekt og en kredittinstitusjon eller mellom en kommune som rettssubjekt og et interkommunalt selskap.

Et **internt lån** er lån mellom to budsjett- og regnskapsenheter innenfor samme kommune eller fylkeskommune (innenfor samme rettssubjekt), for eksempel mellom kommunekassen og et kommunalt foretak i samme kommune.

Med **internt innlån** menes et lån som en budsjett- og regnskapsenhet (intern låntaker) har tatt opp hos en annen enhet innenfor samme kommune eller fylkeskommune (intern långiver).

Med **internt utlån** menes et lån som en budsjett- og regnskapsenhet (intern långiver) har gitt til en annen enhet innenfor samme kommune eller fylkeskommune (intern låntaker). Internt utlån har sin motsats i internt innlån.

Med **budsjett- og regnskapsforskriften** menes forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

2 Sammendrag

2.1 Hensyn bak og formålet med forskriften

Kommunelovens bestemmelser om minimumsavdrag på lån er av stor økonomisk betydning for kommunene. Kravet til minimumsavdrag innebærer både et krav til hva som skal dekkes i årsbudsjettet og årsregnskapet, det vil si finansieres av driftsinntektene, og et krav til hvor mye av kommunens gjeld som faktisk må nedbetales. Bestemmelsene har altså stor betydning både for budsjettbalansen, utviklingen i lånegjelden og likviditeten.

Kommunelovens regler om minimumsavdrag skal ivareta at lån som har finansiert investeringer, avdras jevnt og i takt med avskrivningene på investeringene. Innenfor lovens krav om budsjettbalanse og de tilgjengelige budsjetttrammene, må driftsbudsjettet også dekke minimumsavdraget. Dette ivaretar at avdrag på lån belastes de årlige løpende inntektene i tråd med det finansielle ansvarsprinsipp (de som drar nytte av investeringene må også bære utgiftene). I tillegg til kravet om at driftsbudsjettet skal dekke minimumsavdrag på lån, stiller loven krav om at minimumsavdraget også skal betales. Kravet om årlig nedbetaling skal ivareta at lånegjelden faktisk reduseres. Kravene om dekning og betaling av minimumsavdraget ligger også til grunn for departementets forslag til forskrift, og det gis ikke unntak fra dette. At kommuner har plikt til å dekke og betale minimumsavdraget, er ikke tema for denne høringen.

Forslaget til ny forskrift om minimumsavdrag skal klargjøre reglene og gjøre dem mer tilgjengelige. I første rekke handler dette om å gi mer utfyllende regler om hvordan minimumsavdraget skal beregnes, og å presisere hva som ligger i kravet til dekning og betaling av minimumsavdraget når kommunen har organisert deler av sin virksomhet i flere budsjett- og regnskapsenheter som kommunalt foretak, interkommunalt samarbeid eller lånefond.

Forslaget til ny forskrift inneholder i stor grad gjentakelser eller utdypninger av bestemmelsene og det som følger av bestemmelsene i kommuneloven. Dette er en konsekvens av at formålet er å klargjøre reglene. Departementet har av hensyn til brukerne av reglene, lagt vekt på at forskriften gir et samlet bilde av reglene om minimumsavdrag.

Ved utforming av forskriften har departementet tatt utgangspunkt i systematikken i kommuneloven og budsjett- og regnskapsforskriften, der kommuner er delt inn i budsjett- og regnskapsenheter ut fra organisering. Disse enhetene (kommunekassen, kommunale foretak og interkommunale samarbeid) er hver for seg underlagt kravet om budsjettbalanse, og det naturlige utgangspunktet er derfor at kravet om å dekke minimumsavdrag fortsatt rettes mot de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene. Videre har departementet lagt stor vekt på å utforme forskriften og velge de løsningene som best bidrar til at regelverket blir enklest å forstå, praktisere og kontrollere etterlevelsen av.

2.2 Oppbygging av og innholdet i høringsnotatet

Kapittel 3 gir en oversikt over gjeldende rett.

I kapittel 4 til 7 går departementet nærmere inn på problemstillinger rundt kravet til dekning av minimumsavdraget i årsbudsjettet og årsregnskapet og hvordan dette bør reguleres nærmere.

Kapittel 4 handler om kravene til budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget gjelder for kommunen som rettssubjekt samlet, eller for den enkelte budsjett- og regnskapsenhet innenfor kommunen (for kommunekassen, kommunalt foretak, kommunalt oppgavefellesskap mv. hver for seg). Forslaget til ny forskrift bygger videre på gjeldende rett. Det vil si at de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene må dekke enhetens minimumsavdrag i årsbudsjettet og årsregnskapet (forslaget til forskrift § 2-1), slik det følger av kommuneloven § 14-10 andre ledd.

Kapittel 5 tar for seg hvordan minimumsavdraget skal beregnes for den enkelte budsjett- og regnskapsenhet (valg av beregningsmetode). Forslaget til ny forskrift klargjør at beregningen skal gjøres ut fra avskrivningene, lånegjelden og de avskrivbare anleggsmidlene i den enkelte/respektive enhetens årsregnskap (forslaget til forskrift § 3-1). Kommunens samlede minimumsavdrag, som har betydning for plikten til å betale minimumsavdraget (høringsnotatet kapittel 8), er da summen av minimumsavdragene til de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen som rettssubjekt. Dette bygger videre på gjeldende rett.

Kapittel 6 drøfter spørsmålet om det skal være unntak fra kravet om dekning av minimumsavdraget for enkelte budsjett- og regnskapsenheter innenfor en kommune som rettssubjekt. Et slikt unntak kan ikke gjelde for kommunekassen. Departementet har i forslaget innarbeidet et unntak som gir en åpning for at et kommunalt foretak kan ha avdrag som er lavere enn minimumsavdraget, forutsatt at kommunekassen eller andre foretak innenfor kommunen har avdrag som er tilsvarende høyere (forslaget til forskrift § 2-2). Departementet er imidlertid i tvil om et slikt unntak er nødvendig eller hensiktsmessig.

Kapittel 7 går nærmere inn på innholdet i regnskapsstørrelsene (avskrivninger, avskrivbare anleggsmidler og lånegjeld) som benyttes for å beregne minimumsavdraget. Omtalen av hva som skal inngå i avskrivninger, avskrivbare anleggsmidler og lånegjeld sammenfatter i all hovedsak gjeldende rett (forslaget til forskrift § 3-2 til § 3-4).

En særlig problemstilling er hvordan interne lån innenfor en kommune skal håndteres når minimumsavdraget beregnes for den enkelte budsjett- og regnskapsenheten. Departementets forslag er at interne innlån inngår som lånegjeld i beregningen av minimumsavdraget til regnskapsenheten som har tatt opp lånet, mens interne utlån trekkes fra lånegjelden i beregningen av minimumsavdraget til enheten som har gitt lånet (forslaget til forskrift § 3-4 andre ledd). Dette gjelder uavhengig av hvordan det er finansiert fra långivers side.

Opptak av lån til kjøp av tomter kan i enkelte tilfeller medføre at den ordinære måten å beregne minimumsavdraget på, ikke er mulig å benytte eller ikke gir et økonomisk

fornuftig resultat. For visse tilfeller foreslår departementet at avdragstiden for slike lån fastsettes særskilt (forslaget til forskrift § 3-5).

Kapittel 8 går inn på kommunens plikt til å betale ned på sine eksterne lån. Hva som minst skal nedbetales for en kommune samlet, vil etter forslaget til ny forskrift tilsvare summen av minimumsavdraget for de ulike budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen (som omtalt i kapittel 4 til 7). I motsetning til hva som gjelder for kravet til budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget, vil ikke en kommunes plikt til nedbetaling av lånegjelden rette seg mot den enkelte budsjett- og regnskapsenhet, men kun mot kommunen som rettssubjekt. I praksis vil det være den eller de regnskapsenhetene innenfor kommunen som er avtalepart mot en (ekstern) långiver som må oppfylle nedbetalingsplikten, men forslaget innebærer at det vil være opp til kommunen selv hvordan plikten skal fordeles på de ulike enhetene som står ansvarlig for den eksterne gjelden (forslaget til forskrift § 4-1).

Kapittel 9 tar for seg problemstillinger som kun gjelder kommuner som har lånefond. Forslaget innebærer at lånefond ikke underlegges krav om dekning av minimumsavdrag i lånefondets budsjett og regnskap. Budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget ivaretas av de øvrige budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen, da all lånegjeld inkluderes her. Det er dermed heller ikke nødvendig å beregne et eget minimumsavdrag for lånefondet. Dersom lånefondet har ubrukte lånemidler, må imidlertid lånegjelden til de kommunale regnskapsenhetene økes tilsvarende, slik at kommunens samlede minimumsavdrag blir det samme som om den ikke hadde hatt lånefond (forslaget til forskrift § 3-5 fjerde ledd). I praksis vil lånefond stå for en stor del av avdragsbetalingene på ekstern lånegjeld og ivaretagelsen av kommunens nedbetalingsplikt.

Kapittel 10 inneholder forklaringer (merknader/kommentarer) til de enkelte bestemmelsene i forslaget til ny forskrift.

Kapittel 11 inneholder departementets forslag til forskrift om minimumsavdrag.

Alle problemstillingene er illustrert med eksempler i høringsnotatet. Et regneark med alle eksemplene fra høringsnotatet er lagt ut sammen med hørings-saken på departementets nettsider.

2.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene i dette høringsnotatet er i det alt vesentlige presiseringer og tydeliggjøringer av reglene om minimumsavdrag. Ingen av de foreslåtte bestemmelsene i den nye forskriften innebærer nye plikter for kommunene og fylkeskommunene utover det som følger av gjeldende rett. Departementets vurdering er derfor at forslagene ikke får negative administrative eller økonomiske konsekvenser av nevneverdig betydning.

3 Gjeldende rett

3.1 Kommuneloven

3.1.1 Hvilke lån reglene om minimumsavdrag gjelder for

Kommuneloven § 14-18 stiller minstekrav til nedbetaling av lån og gir regler for beregning av minimumsavdraget. Reglene gjelder for lån tatt opp til følgende formål, jf. § 14-18 første ledd første punktum og andre ledd første punktum:

- investeringer i varige driftsmidler som eies av kommunen eller fylkeskommunen selv (§ 14-15 første ledd)
- kjøp av aksjene i eiendomsselskap som eies av kommunen eller fylkeskommunen selv (§ 14-15 andre ledd)
- tilskudd til investeringer i varige driftsmidler som eies av en annen kommune eller fylkeskommune (§ 14-16 første ledd)
- tilskudd til investeringer i varige driftsmidler som eies av et selskap som kommuner eller fylkeskommuner har bestemmende innflytelse i (§ 14-16 andre ledd)
- innfrielse av kausjonsansvar (§ 14-16 tredje ledd)
- investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler (trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd)
- investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler (gravplassloven § 3 tredje ledd).
- refinansiering av lån til formål som nevnt foran (§ 14-14 første ledd andre punktum).

Kravene om avdrag på lån gjelder for summen av avdrag på slike lån, og retter seg ikke mot avdrag på de enkelte lånene, jf. § 14-18 første ledd andre punktum.

3.1.2 Hva kravene til minimumsavdrag innebærer

Kommunelovens krav om minimumsavdrag er både et krav om at det skal være budsjettmessig dekning for avdragene innenfor balansekravet (at avdragene skal finansieres av driftsinntekter), og et krav om at kommunens gjeld faktisk skal nedbetales minst i takt med minimumsavdraget.

Kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget

Loven stiller minstekrav til de årlige avdragene. Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens *avskrivninger* i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på *lånegjelden* og størrelsen på kommunens *avskrivbare anleggsmidler*, jf. § 14-18 første ledd andre punktum. Minimumsavdraget beregnes altså slik:

$$\text{Minimumsavdraget} = \text{Avskrivninger} \times \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Avskrivbare anleggsmidler}}$$

I dette ligger det at lån som har finansiert investeringer, avdras jevnt og i takt med avskrivningene/kapitalslitet, og er tilbakebetalt når levetiden på investeringen er ute.

Lovens krav om balanse i årsbudsjettet innebærer altså at driftsbudsjettet må kunne finansiere minimumsavdraget innenfor de tilgjengelige budsjetttrammene. Dette ivaretar at avdrag på lån belastes de årlige løpende inntektene i tråd med det finansielle ansvars prinsipp (de som drar nytte av investeringene må også bære utgiftene).

Budsjett- og regnskapsforskriften § 2-5 første ledd første og andre punktum presiserer at avdrag på lån som nevnt foran regnes som driftsutgifter og at det i driftsbudsjettet minst skal føres avdrag tilsvarende minimumsavdraget. Avdrag på lån utover minimumsavdraget kan også finansieres over investeringsbudsjettet, men bare hvis avdraget finansieres av inntekter her, jf. § 2-5 første ledd tredje punktum.

I driftsregnskapet skal det alltid regnskapsføres avdrag på lån som minst tilsvarer minimumsavdraget, jf. budsjett- og regnskapsforskriften § 2-5 første ledd andre punktum. Dette innebærer at dersom de faktiske nedbetalingene av lån i regnskapsåret har blitt lavere enn minimumsavdraget, skal det manglende likevel utgiftsføres som avdrag i driftsregnskapet (mot kortsiktig gjeld). Dette sikrer at avdrag på lån faktisk belastes de årlige løpende inntektene i tråd med det finansielle ansvarsprinsipp, selv om betaling ikke skulle ha skjedd.

Kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning sikrer altså at budsjettene og regnskapene må belastes med avdrag i tråd med det finansielle ansvarsprinsipp.

Kravet om årlig nedbetaling

I tillegg til kravet om at driftsbudsjettet skal dekke avdrag på lån minst lik minimumsavdraget, stiller loven krav om at lån skal *avdras* årlig, jf. kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum. Avdragskravet er et krav om årlig *nedbetaling*, som skal ivareta at lånegjelden faktisk reduseres.

Kravet knytter seg til kommunens låneportefølje, og ikke til enkeltlån. En kommune vil for eksempel kunne ha enkelte avdragsfrie lån, så lenge låneporteføljen har en struktur som gjør at nedbetalingsplikten samlet sett oppfylles gjennom avdrag på andre lån.

Kravet om nedbetaling skal altså sikre at lånegjelden faktisk reduseres og at kommunene skal unngå den finansielle risikoen som kan ligge i en praksis der det etableres gjeldsporteføljer som har en hovedvekt av eller for stor andel av avdragsfrie lån.

3.1.3 Minimumsavdrag for kommunale foretak og interkommunale samarbeid

Når all virksomhet og økonomi som tilhører kommunen som rettssubjekt, er samlet under kommunekassen, er det kommunekassen som fullt ut ivaretar kravene om betaling og budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget.

Mange kommuner har imidlertid organisert deler av sin virksomhet og økonomi utenfor kommunekassen, det vil si i egne budsjett- og regnskapsenheter under kommunen som

rettssubjekt, slik som kommunalt foretak (KF)², interkommunalt politisk råd (IPR)³ eller kommunalt oppgavefelleskap (KO)^{4,5}. Når en kommune på denne måten har organisert sin virksomhet og økonomi i flere enheter innunder kommunen som rettssubjekt, legger departementet til grunn at gjeldende rett forstås på følgende måte:

- Den enkelte budsjett- og regnskapsenhet innenfor kommunen som rettssubjekt (henholdsvis kommunekassen, KF, IPR og KO) må hver for seg ha budsjett- og regnskapsmessig dekning for hele sitt minimumsavdrag i tråd med kommuneloven § 14-10 andre ledd.
- Minimumsavdraget beregnes etter § 14-18 for den enkelte budsjett- og regnskapsenheten ut fra den respektive enhetens årsregnskap. Det vil si at:
  - minimumsavdraget for kommunekassen beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og (tilhørende) gjeld i kommunekassens regnskap
  - minimumsavdraget for KF beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjeld i foretakets regnskap
  - minimumsavdraget for IPR beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjeld i IPR-et sitt regnskap
  - minimumsavdraget for KO, beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjeld i KO-et sitt regnskap.

Forståelsen av gjeldende rett bygger her på departementets tolkningsuttalelse 13. juni 2022 (sak 22/2553), se [Beregning og belastning av minimumsavdrag – regjeringen.no](https://www.regjeringen.no).

---

² Etter kommuneloven kapittel 9.

³ Etter kommuneloven kapittel 18.

⁴ Etter kommuneloven kapittel 19.

⁵ Det siktes her til IPR og KO som ikke er eget rettssubjekt. Slike IPR og KO regnes normalt som en del av kontorkommunen som rettssubjekt.

3.2 IKS-loven

Fra budsjett- og regnskapsåret 2024 er interkommunale selskaper (IKS) underlagt tilsvarende regler om avdrag på lån som kommuner og fylkeskommuner, jf. IKS-loven § 22.

Reglene om selskapenes avdrag gjelder for lån tatt opp til følgende formål:

- investeringer i varige driftsmidler som skal eies av selskapet selv (§ 22 andre ledd).
- kjøp av aksjene i eiendomsselskap som skal eies av selskapet selv (§ 22 tredje ledd).
- refinansiering av lån til formål som nevnt foran (§ 22 fjerde ledd).

Lån som nevnt foran skal avdras (nedbetales) årlig med et minimumsbeløp. Størrelsen på minimumsavdraget skal beregnes på samme måte som for kommuner, jf. IKS-loven § 22 sjette ledd.

4 Budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget

4.1 Hvilken enhet kravet retter seg mot

Lovens krav om balanse i årsbudsjettet innebærer at driftsbudsjettet (minst) skal finansiere minimumsavdraget innenfor de tilgjengelige budsjetttrammene. Dette ivaretar at avdrag på lån belastes de årlige løpende inntektene, i tråd med det finansielle ansvars prinsipp (de som drar nytte av investeringene må også bære utgiftene). Det vil si at det er samsvar mellom avdragsbelastningen i budsjettet og regnskapet og nytten av investeringene som har blitt finansiert ved lån.

I de tilfellene all virksomhet i en kommune er samlet under kommunekassen, er det kommunekassen som fullt ut ivaretar kravene om at budsjettet og regnskapet skal dekke minimumsavdraget. I de tilfellene deler av kommunens virksomhet og økonomi er organisert i et kommunalt foretak (KF), interkommunalt politisk råd (IPR) eller kommunalt oppgavefelleskap (KO)⁶, legger departementet til grunn at det er den enkelte budsjett- og regnskapsenhet innenfor kommunen som reuttssubjekt, som hver for seg må ha dekning for sitt minimumsavdrag, jf. punkt 3.1.3.

Utgangspunktet etter gjeldende rett er altså at kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning er rettet mot den *den enkelte budsjett- og regnskapsenheten*. Det vil si at den enkelte enheten alltid må ha dekning for sitt minimumsavdrag, også dersom andre enheter innenfor kommunen som rettssubjekt dekker avdrag utover minimumsavdraget.

Motsatsen til dette er i teorien en modell der kravet i stedet bare rettes mot *kommunen samlet*. Det vil si at kravet vil være oppfylt dersom *kommunen som rettssubjekt* samlet sett har dekket kommunens minimumsavdrag, uavhengig av hvordan avdragene fordeler seg mellom budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen. I en slik modell vil en enhet kunne dekke mindre avdrag forutsatt at en annen enhet dekker tilsvarende mer. Begge metodene ivaretar hensynene bak kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning.

4.2 Departementets vurderinger og forslag

Departementets forslag til ny forskrift om minimumsavdrag bygger videre på gjeldende rett. Dette betyr at forskriften er utformet ut fra følgende (forslaget til forskrift § 2-1):

- Kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget skal gjelde for *den enkelte budsjett- og regnskapsenhet* innenfor kommunen som rettssubjekt. Det vil si at kravet skal gjelde for henholdsvis kommunekassen, eventuelle KF og eventuelle IPR eller KO innenfor kommunen som rettssubjekt. Enhetene må hver for seg ha dekning for sitt minimumsavdrag. Dette gjelder likevel ikke for budsjettet og regnskapet til lånefond, se omtale i høringsnotatet kapittel 9.
- IPR og KO som er egne rettssubjekter må ha dekning for hvert sitt minimumsavdrag.

---

⁶ Det siktes her til IPR og KO som ikke er eget rettssubjekt. Slike IPR og KO regnes som en del av kontorkommunen som rettssubjekt.

- IKS som er eget rettssubjekt må ha dekning for sitt minimumsavdrag.

Departementet baserer forslaget på følgende vurderinger:

Systematikken i gjeldende lov og forskrift⁷ er at kommuner er delt inn i budsjett- og regnskapsenheter ut fra organisering. Disse enhetene er hver for seg underlagt kravet i kommuneloven om budsjettbalanse (§ 14-4 tredje ledd og § 14-10). Det naturlige utgangspunktet er derfor at kravet om å dekke minimumsavdrag fortsatt rettes mot de enkelte budsjett- og regnskapsenheter i kommunen. Systematikken i gjeldende lov og forskrift ligger fast, og er ikke tema for denne høringen. Forskriften om minimumsavdrag bør ikke avvike vesentlig fra systematikken i regelverket for øvrig.

Departementet viser videre til at kommuneloven kun stiller krav om at kommunestyret i kommunens årsbudsjett fastsetter avdragene som skal finansieres av kommunekassen. Loven stiller ikke krav om at kommunestyret skal vedta et («konsolidert») årsbudsjett som også fastsetter størrelsen på avdragene i KF og eventuelle IPR og KO innenfor kommunen. For eksempel ligger det til styret i et KF å fastsette budsjettet for foretaket (innenfor de rammene som kommunestyret fastsetter). En modell der kravet om dekning av minimumsavdraget bare skal rette seg mot kommunen samlet, vil måtte forutsette at kommunestyret fastsetter de samlede avdragene som skal dekkes på budsjettene. Dagens kommunelov er ikke til hinder for at kommunestyret kan treffe slike vedtak om hva avdragene i budsjettene til de enkelte enhetene innenfor kommunen skal være, og på den måten ivareta at minimumskravet oppnås for kommunen samlet. Departementets vurdering er imidlertid at forskriften ikke kan innføre en slik plikt for kommunestyret uten grunnlag i loven, noe som for øvrig også vil bryte med systematikken i den. Dette tilsier at kravet om å dekke minimumsavdrag fortsatt rettes mot de enkelte budsjett- og regnskapsenheter.

Departementet legger videre vekt på at en forskrift som retter kravet om dekning av minimumsavdraget mot den enkelte enhet, vil innebære et regelverk som er enkelt å forstå, praktisere og kontrollere etterlevelsen av. Se også om dette i kapittel 5 om beregning av minimumsavdraget.

Når kravet om dekning av minimumsavdraget rettes mot den enkelte budsjett- og regnskapsenheten, er altså utgangspunktet at den enkelte enheten alltid må ha dekning for sitt minimumsavdrag. Utgangspunktet er altså ingen mulighet for at en budsjett- og regnskapsenhet har avdrag mindre enn minimumsavdraget, selv om en annen enhet innenfor kommunen dekker tilsvarende mer. Spørsmålet om det skal gis unntak fra dette drøftes i kapittel 6.

---

⁷ Forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

5 Beregning av minimumsavdraget for den enkelte regnskapsenhet

5.1 Metoder for å beregne minimumsavdraget

Etter gjeldende rett beregnes minimumsavdraget for den enkelte budsjett- og regnskapsenheten ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjelden i den respektive enhetens årsregnskap, som omtalt i punkt 3.1.3 (heretter kalt «metode A»). De enkelte enhetenes minimumsavdrag beregnes altså hver for seg, uten at det først må foretas en beregning av minimumsavdraget for kommunen samlet. Metoden er illustrert i tabell 5.1.

I dette eksemplet har kommunen som rettssubjekt tre regnskapsenheter; kommunekassen og to kommunale foretak. I eksemplet blir kommunekassens minimumsavdrag lik 667 og foretakenes minimumsavdrag henholdsvis 750 og 50. Minimumsavdraget for kommunen samlet vil etter denne metoden være summen av minimumsavdragene for de enkelte enhetene innenfor kommunen som rettssubjekt, i eksemplet foran lik 1467.

Minimumsavdraget for kommunen samlet kan da sies beregnet «nedenfra og opp». Hva som er minimumsavdraget for kommunen samlet får betydning når det kommer til kommunens plikt til å betale avdrag lik minimumsavdraget, se kapittel 8 om dette.

Tabell 5.1 Minimumsavdrag beregnet ut fra avskrivninger, anleggsmidler og gjeld for den enkelte regnskapsenhet

Metode A	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger	1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	20 000	30 000	1 000	51 000
Avskrivningstid, år	30	40	10	34
Gjeldsgrad, prosent	67 %	75 %	50 %	71 %
Beregnet minimumsavdrag per enhet (metode A)	667	750	50	1 467
Maksimal løpetid, år	30	40	20	35

Motsatsen til metoden etter gjeldende rett er i teorien en beregningsmodell i to steg (kalt «metode B»), der minimumsavdraget først beregnes for *kommunen som rettssubjekt under ett*, uavhengig av hvordan avskrivningene, anleggsmidler og gjeld fordeler seg på kommunekassen, eventuelle KF, IPR og KO. Det vil si at henholdsvis avskrivninger, anleggsmidler og gjeld i de ulike regnskapsenhetene summeres *før* minimumsavdraget beregnes for kommunen som rettssubjekt. Dette første steget i en slik beregningsmetode er illustrert i tabell 5.2.

I dette eksemplet blir minimumsavdraget for kommunen samlet lik 1488 (mot 1467 i metoden etter gjeldende rett). Dette tilsvarer også hva minimumsavdraget for kommunen

ville ha vært dersom kommunen ikke hadde foretak, og i stedet hadde organisert all sin virksomhet i kommunekassen.

Tabell 5.2 Minimumsavdrag beregnet ut fra avskrivninger, anleggsmidler og gjeld for kommunen samlet

Metode B	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger	1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	20 000	30 000	1 000	51 000
<i>Avskrivningstid, år</i>	<i>30</i>	<i>40</i>	<i>10</i>	<i>34</i>
<i>Gjeldsgrad, prosent</i>	<i>67 %</i>	<i>75 %</i>	<i>50 %</i>	<i>71 %</i>
Beregnet minimumsavdrag per enhet (metode B)	?	?	?	1 488
<i>Maksimal løpetid, år</i>				<i>34</i>

I det neste steget i denne beregningsmetoden må minimumsavdraget beregnes for den enkelte budsjett- og regnskapsenheten som en viss andel av det samlede minimumsavdraget, etter nærmere regler. Minimumsavdraget for den enkelte enheten etter en slik metode vil måtte sies å være beregnet «ovenfra og ned». Dersom denne metoden skulle legges til grunn, blir det spørsmål hva som skal være fordelingsnøkklene for fordeling av andelene på den enkelte regnskapsenhet. Fordelingsnøkklene kan i såfall utformes på ulike måter. Tabell 5.2 gir ikke noe eksempel på en slik fordeling, og departementet går ikke nærmere inn på dette.

Tabell 5.1 og 5.2 illustrerer at de to beregningsmetodene normalt vil gi noe ulike svar på hva som er minimumsavdraget for kommunen samlet. Følgelig vil det være forskjeller mellom metodene når det gjelder hva som er minimumsavdraget per budsjett- og regnskapsenhet. Dette skyldes at fordelingen av anleggsmidler og gjeld mellom enhetene påvirker beregningene. Denne effekten kan gå begge veier, slik at summen av minimumsavdragene for enhetene beregnet etter gjeldende rett kan være både høyere og lavere enn minimumsavdraget beregnet etter metode B. I det aktuelle eksemplet er minimumsavdraget for kommunen samlet *høyere* i metode B (1488) enn etter gjeldende rett (1467). I andre tilfeller vil situasjonen kunne være motsatt. Dette ville for eksempel kunne være tilfellet med de samme regnskapsstørrelsene som i tabell 5.1 og 5.2, men hvor en større del av gjelden er lagt til kommunekassen og en mindre del av gjelden er lagt til foretak I, som har lengre avskrivningstid på anleggsmidlene enn kommunekassen og foretak II.

5.2 Departementets vurderinger og forslag

Departementets forslag til ny forskrift om minimumsavdrag bygger videre på gjeldende rett (foran kalt metode A). Dette betyr at forskriften er utformet ut fra følgende (forslaget til forskrift § 3-1 første ledd):

- Minimumsavdraget for den enkelte budsjett- og regnskapsenheten beregnes ut fra *den respektive enhetens årsregnskap*. Det vil si at:
  - minimumsavdraget for kommunekassen beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og (tilhørende) gjeld i kommunekassens regnskap
  - minimumsavdraget for KF beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjeld i foretakets regnskap
  - minimumsavdraget for IPR beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjeld i IPR-et sitt regnskap
  - minimumsavdraget for KO, beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjeld i KO-et sitt regnskap,
  - minimumsavdraget for IKS, beregnes ut fra avskrivningene, anleggsmidlene og gjeld i IKS-et sitt regnskap.

Departementet baserer dette på følgende vurderinger:

Når utgangspunktet er at kravet om dekning av minimumsavdrag gjelder for den enkelte budsjett- og regnskapsenhet som omtalt i kapittel 4, blir den nærliggende løsningen at minimumsavdraget også beregnes hver seg ut fra den respektive enhetens årsregnskap.

Departementet viser til at denne måten å beregne minimumsavdraget på, der den enkelte enhetens minimumsavdrag som utgangspunkt kan beregnes direkte ut fra postene i enhetens årsregnskap, er en enklere metode enn en løsning der minimumsavdraget først må beregnes på kommunenivå (metode B) og så fordeles ut på den enkelte enhet. Den foreslåtte modellen framstår så langt departementet ser, som den enkleste å forstå, praktisere og etterleve, samtidig som den vil være den enkleste modellen å kontrollere etterlevelsen av, både når det er snakk om kontroll av minimumsavdraget i budsjettet og i regnskapet. Departementets vurdering er at dette bør tillegges stor vekt.

Den foreslåtte modellen vil dessuten være enklere å regulere, da regulering av metode B vil kreve at forskriften inneholder flere regler om hvordan kravet til minimumsavdrag skal fordeles på kommunekassen og de øvrige budsjett- og regnskapsenhetene ved hjelp av fordelingsnøkler e.l. Dette vil gjøre regelverket mer komplekst og mer krevende å praktisere.

Som vist foran i punkt 5.1, vil de to ulike beregningsmetodene normalt gi noe ulike svar på hva som er minimumsavdraget for *kommunen samlet sett* og dermed også per budsjett- og regnskapsenhet. I metode B vil minimumsavdraget for kommunen samlet sett alltid være det samme, uavhengig av hvordan avskrivningene, anleggsmidler og gjeld fordeler seg mellom enhetene. Det kan altså innvendes mot den foreslåtte modellen (videreføring av gjeldende rett) at den ikke er helt upåvirket av hvordan kommunen organiserer sin

virksomhet. Dette fordi minimumsavdraget for kommunen samlet sett gjerne vil være enten noe høyere eller lavere enn minimumsavdraget beregnet for kommunen som rettssubjekt etter metode B. Det kan derfor også innvendes mot den foreslåtte modellen at den enkelte kommunes fordeling av eiendeler og gjeld mellom kommunekassen, eventuelle KF, IPR eller KO innenfor kommunen, kan påvirke størrelsen på det samlede minimumsavdraget. Disse ulempene eksisterer også i dag under gjeldende rett.

Dette må veies mot ulempene med metode B. Ulempen er at beregningen av minimumsavdraget må skje i flere trinn (først samlet, så fordeles på enhetene), noe som gjør både regelverket som sådan og praktiseringen og kontrollen noe mer kompleks. Selv om metode B ville ha medført at kommunens samlede minimumsavdrag ville ha vært det samme uavhengig av organisering, ville heller ikke denne metoden ha vært til hinder for at terskelen for ROBEEK-innmelding kunne påvirkes av kommunens egne valg rundt fordeling av eiendeler og gjeld, all den tid ROBEEK-kriteriene i § 28-1 første ledd retter seg inn mot kommunekassens årsbudsjett og årsregnskap.

Departementets samlede vurdering er at forskriften bør bygges etter en modell som gir de enkleste reglene i tråd med systematikken i gjeldende regelverk for øvrig, slik som foreslått.

Det nærmere innholdet i beregningen av minimumsavdraget er omtalt i kapittel 7.

6 Unntak fra kravet om dekning av minimumsavdraget

6.1 Skal det gis unntak fra kravet om dekning av minimumsavdraget?

Forslaget til forskrift § 2-1 innebærer at den enkelte budsjett- og regnskapsenheten må dekke sitt minimumsavdrag, slik det er beregnet ut fra enhetens årsregnskap (§ 3-1). Dette gjelder både budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen som rettssubjekt (kommunekassen, eventuelle KF og eventuelle IPR eller KO i kontorkommunen), og de enhetene (IPR, KO og IKS) som er eget rettssubjekt. En enhet innenfor kommunen som rettssubjekt, for eksempel kommunekassen eller et KF, kan altså (etter § 2-1) ikke ha avdrag på lån som er lavere enn regnskapsenhetens minimumsavdrag selv om en annen enhet har avdrag høyere enn minimum.

Kommuneloven og IKS-loven gir ikke grunnlag for å gi unntak fra kravet om minimumsavdrag på kommunenivå eller for de enkelte rettssubjektene. Dette er ikke tema for høringen.

Spørsmålet her er om forskriften skal åpne for at en budsjett- og regnskapsenhet innenfor kommunen som rettssubjekt kan ligge under minimumsavdraget dersom andre enheter innenfor kommunen ligger tilsvarende over. Dette ville i så fall gi kommunene mulighet til å justere avdragsbelastningen mellom budsjett- og regnskapsenhetene, uavhengig av hva som er minimumsavdraget for den enkelte enheten. Et slikt unntak må i så fall forutsette at kommunens samlede låneavdrag er minst lik minimumsavdraget for kommunen (som igjen tilsvarer summen av minimumsavdragene for den enkelte regnskapsenhet). En slik modell ville gi frihet for kommunen til å avgjøre hvordan avdragsbelastningen (minimumsavdraget for kommunen) skal fordeles mellom budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen som rettssubjekt.

6.2 Departementets vurderinger og forslag

6.2.1 Generelle vurderinger – fordeler og ulemper

Fordelen med å åpne for et unntak som nevnt, vil prinsipielt sett være den friheten som ligger i muligheten til i større grad å justere hvordan kommunens avdrag fordeles mellom budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen. Gjennom slik justering kan avdragsbelastningen mellom enhetene tilpasses ved behov. Det kan imidlertid være ulikt om kommuner har et begrunnet eller tungt behov for slik tilpasning. Slike tilpasninger kan tenkes ønskelige ut fra den enkelte enhetenes økonomi, et ønske om en lengre avdragsprofil i en enhet enn enhetens minimumsavdrag tilsier, eller prioriteringer. En eventuell åpning i forskriften for slike tilpasninger må veies opp mot andre hensyn.

Det generelle utgangspunktet er at budsjett- og regnskapssystemet for kommunene innebærer at budsjettet og regnskapet skal belastes med avdrag. Budsjettet og regnskapet skal altså som utgangspunkt gi uttrykk for avdrag som samsvarer med de investeringsbeslutningene som er gjort i den enkelte enheten (minimumsavdraget), og i

tillegg eventuelle avdrag utover dette (prioritering av låneavdrag). Et unntak fra dette vil innebære at driftsbudsjettet og driftsregnskapet til enhetene innenfor kommunen (avdragsutgiftene og netto driftsresultat) i mindre grad vil gjenspeile de investeringsbeslutningene som er tatt, og i større grad vil være avhengig av tilpasninger mellom enhetene og de prioriteringene som ligger i dette. På den ene siden kan det hevdes at disse effektene på driftsbudsjettet og driftsregnskapet er uheldig, nettopp fordi sammenhengen med størrelsen på enhetens avskrivninger, eiendeler og gjeld svekkes. På den andre siden kan det argumenteres for at disse effektene nettopp er ønskelige og et uttrykk for kommunens prioriteringer og styring av kommunens samlede økonomi.

6.2.2 Unntak for kommunekassen?

Etter gjeldende rett er reglene for innmelding i og utmelding fra ROBEK knyttet til om kommunens årsbudsjett er i balanse og om kommunekassens årsregnskap viser et merforbruk, jf. kommuneloven § 28-1 og § 28-5. Minimumsavdraget for kommunekassen har altså en direkte betydning for kommunekassens balansekrav (§ 14-10) og dermed terskelen for at kommunen skal meldes inn i eller ut fra ROBEK.

Dersom forskriften skulle åpne for at kommuner kunne redusere avdragene i kommunekassen mot at for eksempel et kommunalt foretak øker avdragene tilsvarende, ville det innebære at kommunen direkte kunne påvirke og «justere» kommunekassens balansekrav og ROBEK-terskelen direkte. Dette er ikke ønskelig, og departementets vurdering er at det ikke bør åpnes for dette. Departementets forslag er derfor at forskriften ikke gir et slikt unntak for kommunekassen. Departementet viser også til at kommuner som har all sin virksomhet og økonomi organisert under kommunekassen må dekke hele minimumsavdraget over kommunekassen, uten unntak. Likhets hensyn mellom kommunene taler derfor også for at det ikke gis unntak fra kravet om at kommunekassen skal dekke minimumsavdraget.

6.2.3 Unntak for kommunale foretak?

Departementet har under noe tvil, innarbeidet i forslaget en åpning for at et kommunalt foretak kan ha avdrag som er lavere enn minimumsavdraget, forutsatt at kommunekassen og/eller andre foretak innenfor kommunen har avdrag som er tilsvarende høyere (forslaget til forskrift § 2-2 første ledd). Departementet ber spesielt om tilbakemeldinger på dette.

Departementet er i tvil om et slikt unntak er nødvendig eller hensiktsmessig, men har i forslaget lagt vekt på at dette gir kommunene en frihet som de eventuelt kan velge å benytte seg av ved behov.

Det kan ligge noen ulemper i dette, som nevnt foran i punkt 6.2.1. Budsjettet og regnskapet gjenspeiler da ikke investeringsbeslutningene som er tatt for det enkelte foretak. Departementet vil også peke på at det å benytte seg av et slikt unntak vil kreve samordning på kommunenivå, slik at dersom et foretak ligger under minimumsavdraget, må kommunekassen og/eller andre foretak legges tilsvarende over for å sikre at de samlede låneavdragene er minst lik minimumsavdraget for kommunen (summen av minimumsavdragene for de enkelte regnskapsenheter). Dersom budsjettet eller

regnskapet til et foretak har avdrag lavere enn minimumsavdraget, må dette kontrolleres opp mot hva som er avdragsnivået i kommunekassen og de øvrige foretakene innenfor kommunen, og det kan ligge noe merarbeid i dette. Departementets vurdering er så langt at det ikke legges avgjørende vekt på disse forholdene.

I forslaget ligger det at bruk av unntaket må forankres i kommunestyret. Det enkelte foretak bør ikke fritt kunne velge lavere avdrag enn minimumsavdraget uten at kommunestyret selv har åpnet for dette (forslaget til forskrift § 2-2 første ledd), samtidig må det ivaretas at andre budsjett- og regnskapsenheter har tilsvarende høyere avdrag. Departementet legger til grunn at det må være kommunestyrets ansvar å styre og ha kontroll med det samlede avdragsnivået i kommunen og hvordan dette fordeles mellom budsjett- og regnskapsenheter. Myndigheten til å åpne for lavere avdrag skal derfor heller ikke kunne delegeres.

Forslaget innebærer altså at et kommunalt foretak skal kunne ha lavere avdrag enn minimumsavdraget dersom kommunekassen og/eller andre foretak innenfor samme kommune ligger tilsvarende over. Dette skal blant annet forstås slik at hvis for eksempel kommunekassens avdrag i driftsbudsjettet og -regnskapet er 1 mill. kroner høyere enn det beregnede minimumsavdraget for kommunekassen, kan et kommunalt foretak ha avdrag som er inntil 1 mill. kroner under foretakets minimumsavdrag. Forslaget er illustrert med flere eksempler i tabell 6.1. Forslaget innebærer at det for disse tilfellene også legges inn et tilsvarende unntak i budsjett- og regnskapsforskriften fra kravet om å utgiftsføre minimumsavdraget.

Tabell 6.1 Unntak for kommunale foretak – mulige løsninger

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Beregnet minimumsavdrag per enhet	667	750	50	1 467
Minimumskrav til avdrag ved bruk av unntaket	667	Minimumskravet er avhengig av faktiske avdrag for øvrig, men sum for kommunen må være minst 1467		1 467
Unntaket gjelder ikke for kommunekassen				
Eksempler på mulige løsninger når				
a) kommunekassens avdrag er høyere enn minimumsavdraget	707	710	50	1 467
b) kommunekassens avdrag er høyere enn minimumsavdraget	707	750	10	1 467
c) kommunekassens avdrag er høyere enn minimumsavdraget	707	730	30	1 467
d) en regnskapsenhets avdrag er høyere enn minimumsavdraget	667	760	40	1 467
e) en regnskapsenhets avdrag er høyere enn minimumsavdraget	667	740	60	1 467
f) begge regnskapsenheters avdrag er høyere enn minimumsavdraget	667	760	60	1 487

Forslaget innebærer at minimumsavdraget for kommunekassen ligger fast (667), men unntaket åpner for at kommunale foretak i visse tilfeller kan ha lavere avdrag enn det beregnete minimumsavdraget for foretaket. Forutsetningen er at avdragsutgiftene i sum for kommunekassen og alle øvrige foretak i kommunen overstiger summen av de beregnete minimumsavdragene, som i dette eksemplet utgjør 1467.

Unntaksbestemmelsen er illustrert med ulike eksempler under bokstavene a) til f) i tabell 6.1. I eksemplene a) til c) er kommunekassens avdragsutgifter høyere enn minimumsavdraget. Da kan foretakene i sum ligge tilsvarende under. Hvis for eksempel kommunekassens avdrag er 40 høyere enn kommunekassens minimumsavdrag, slik det er illustrert i eksemplene a) til c), innebærer unntaket at de øvrige enhetene i sum kan ha tilsvarende lavere avdrag (til sammen 40 lavere). Dette kan fordele seg på ett eller begge foretak. For kommunekassen og foretakene samlet sett må avdragsutgiftene minst tilsvare 1467, som er summen av minimumsavdragene for alle regnskapsenhetene.

I eksemplene d) til f) er kommunekassens avdragsutgifter lik minimumsavdraget. Da vil bruk av unntaket forutsette at et foretak har avdrag høyere enn minimumsavdraget, før et annet foretak kan legge seg tilsvarende under, (jf. d) og e). For kommunekassen og foretakene samlet sett må avdragsutgiftene også her minst tilsvare 1467.

I eksempel f) overstiger utgiftsførte avdrag i foretakene de respektive minimumsavdragene for begge foretakene. Åpningen til å ha lavere avdragsutgifter enn regnskapsenhetens minimumsavdrag vil imidlertid kun gjelde for kommunale foretak, og aldri for kommunekassen. I et slikt tilfelle må kommunekassen uansett utgiftsføre avdrag (minst) tilsvarende minimumsavdraget for kommunekassen, som i dette eksemplet utgjør 667. Selv om foretakene i dette eksemplet har avdrag som i sum ligger over minimumsavdraget, kan ikke kommunekassen ha tilsvarende lavere avdrag.

Dersom et kommunalt foretak benytter seg av unntaket, må dette opplyses om i note til årsregnskapet til det aktuelle foretaket. I noten må det opplyses om hvilken annen enhet i kommunen som er «motpart», det vil si om det er kommunekassen og/eller hvilke andre foretak som har minimumsavdrag som er tilsvarende høyere (forslaget til forskrift § 2-2 tredje ledd).

7 Beregning av minimumsavdraget – regnskapsstørrelser

7.1 Beregningsgrunnlaget og beregningsformelen

I kapittel 5 la departementet til grunn at minimumsavdraget for de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene skal beregne sitt minimumsavdrag ut fra *avskrivningene*, *anleggsmidlene* og *gjelden* i den respektive enhetens årsregnskap (forslaget til forskrift § 3-1 første ledd).

Formelen for beregning av minimumsavdraget følger av kommuneloven § 14-18 første ledd andre og tredje punktum og IKS-loven § 22 sjette ledd andre og tredje punktum:

$$\text{Minimumsavdraget} = \text{Avskrivninger} \times \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Avskrivbare anleggsmidler}}$$

Beregningsformelen er tatt inn i forskriften (forslaget til forskrift § 3-1 andre ledd). Dette bidrar til at reglene for beregning av minimumsavdraget gjøres samlet tilgjengelig i forskriften. I forskriften er det av samme grunn også tatt inn at beregningen foretas ut fra avskrivningene *i regnskapsåret*, og lånegjelden og de avskrivbare anleggsmidlene *ved inngangen av regnskapsåret* (forslaget til forskrift § 3-1 tredje ledd).

Det nærmere innholdet i regnskapsstørrelsene som skal inngå i beregningen (hva som ligger i begrepene avskrivninger, avskrivbare anleggsmidler og lånegjeld) er ikke regulert i loven. Innholdet i begrepene er kort omtalt i forarbeidene til kommuneloven, se Prop. 46 L (2017-2018) side 395. Departementet ser det som en fordel dersom forskriften og veiledningen til denne (kommentarene/merknadene) kan bidra til å klargjøre innholdet i regnskapsstørrelsene som skal inngå. Departementet foreslår derfor at forskriften, basert på omtalen av begrepene i forarbeidene, fastsetter hva som ligger i begrepene avskrivninger, avskrivbare anleggsmidler og lånegjeld, og at innholdet i begrepene også omtales nærmere i merknadene til forskriften. Dette vil gjøre reglene lettere tilgjengelig. Særlig er dette nødvendig for å klargjøre hva som ligger i begrepet lånegjeld og hvordan denne må korrigeres ved beregningen (forslaget til forskrift § 3-4 og § 3-5), se punkt 7.4.

I det følgende omtales forslagene til innholdet i begrepene avskrivninger, avskrivbare anleggsmidler og lånegjeld.

7.2 Avskrivbare anleggsmidler (varige driftsmidler)

I forarbeidene til kommuneloven er det lagt til grunn at begrepet *avskrivbare anleggsmidler* omfatter *varige driftsmidler* som etter regnskapsreglene skal avskrives, og at tomter og eventuelle andre ikke-avskrivbare eiendeler ikke omfattes.

Varige driftsmidler er en underkategori av anleggsmidler (eiendeler som er vesentlige og til varig eie).⁸ Varige driftsmidler omfatter alle typer fast eiendom, bygninger, tekniske og fysiske anlegg, inventar, utstyr, transportmidler og maskiner mv., også kjøpt eller tilvirket programvare.

Departementet foreslår med utgangspunkt i forarbeidene til loven å forskriftsfeste at det er *avskrivbare varige driftsmidler* i årsregnskapet som tas med i beregningen av minimumsavdraget (se forslaget til forskrift § 3-2).

Dette vil kun omfatte varige driftsmidler som har begrenset utnyttbar levetid etter budsjett- og regnskapsforskriften § 3-2 første ledd første punktum. For kommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, vil det være varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid etter regnskapsloven som skal inngå i beregningen.

Andre anleggsmidler som ikke er varige driftsmidler med begrenset levetid, skal holdes utenfor når minimumsavdraget beregnes. Dette er finansielle anleggsmidler, immaterielle anleggsmidler (også de avskrivbare) og varige driftsmidler uten begrenset levetid, samt pensjonsmidler.

Varige driftsmidler som ikke har begrenset levetid, slik som tomter, holdes utenfor ved beregning av minimumsavdraget. Tomter og lignende skal ikke inngå i nevneren i beregningsformelen og dermed ikke redusere minimumsavdraget og forlenge avdragstiden, slik det også ble lagt til grunn i forarbeidene til kommuneloven. Forholdet mellom avskrivningene og bokført verdi på de avskrivbare varige driftsmidlene vil dermed også være bestemmende for avdragstakten på lån til varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, se også punkt 7.4.3 og 7.4.4 om dette. Se også kapittel 10 (merknadene til forslaget til forskrift § 3-2) om innholdet i begrepet.

Tabell 7.1 gir et eksempel på avskrivbare varige driftsmidler til beregning av minimumsavdraget.

---

⁸ De øvrige underkategoriene av anleggsmidler er finansielle anleggsmidler, immaterielle eiendeler og pensjonsmidler. Se budsjett- og regnskapsforskriften § 3-1 og kommunal regnskapsstandard KRS nr. 1 om klassifisering av anleggsmidler mv. utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk.

Tabell 7.1 Anleggsmidler som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget

		Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen	
<i>Balanse</i>						
<i>-post</i>	<i>KOSTRA kapittel</i>					
A.I.1	24	Faste eiendommer og anlegg	20 500	32 000	-	52 500
A.I.2	27	Utstyr, maskiner og transportmidler	10 000	10 000	2 000	22 000
A.I.		Sum varige driftsmidler	30 500	42 000	2 000	74 500
		Tomter og andre ikke-avskrivbare varige driftsmidler	-500	-2 000	-	-2 500
		Avskrivbare varige driftsmidler til beregning av minimumsavdraget	30 000	40 000	2 000	72 000

Det er verdien av de avskrivbare varige driftsmidlene ved inngangen av det aktuelle budsjett- og regnskapsåret (bokført verdi 1.1.) som skal inngå i beregningsgrunnlaget for minimumsavdraget for budsjett- og regnskapsåret. Dette er slått fast i forslaget til forskrift § 3-1 tredje ledd, slik det også følger av kommuneloven § 14-18 første ledd og IKS-loven § 22 sjette ledd.

Nærmere om nedskrivninger av avskrivbare varige driftsmidler

Som omtalt i punkt 7.3 nedenfor innebærer departementets forslag at nedskrivninger av avskrivbare varige driftsmidler ikke skal inngå i begrepet avskrivninger.

En nedskrivning vil isolert sett medføre et bortfall av avskrivninger i det aktuelle regnskapsåret. Isolert sett vil dette redusere årets minimumsavdrag.

En nedskrivning i regnskapsåret medfører videre at verdien av avskrivbare varige driftsmidler reduseres ved *utgangen* av det aktuelle budsjett- og regnskapsåret (bokført verdi 31.12.). Nedskrivningen påvirker dermed ikke nevneren i beregningen av minimumsavdraget for det aktuelle året, siden det her er verdien ved inngangen av året som skal benyttes. Effekten av en nedskrivning på minimumsavdraget i regnskapsåret vil dermed være en reduksjon av minimumsavdraget som følge av reduserte avskrivninger, jf. avsnittet foran. I det påfølgende året vil nedskrivningen bli innarbeidet i minimumsavdragsberegningen fullt ut gjennom den reduserte verdien av de avskrivbare varige driftsmidlene ved inngangen av året (bokført verdi 1.1. år 2), noe som vil øke minimumsavdraget. Nedskrivninger medfører altså isolert sett et redusert minimumsavdrag i nedskrivningsåret, før minimumsavdraget legger seg på et nytt «varig» nivå fra det påfølgende året.

Dette er illustrert i tabell 7.2. Eksemplet tar utgangspunkt i tallene for kommunekassen i tabell 5.1. Tallkolonnen lengst til venstre i tabellen viser minimumsavdrag i en situasjon uten nedskrivninger. I midterste tallkolonne har kommunekassen tatt en nedskrivning på et varig driftsmiddel hos kommunekassen. Nedskrivningen i dette eksemplet påvirker kun bokført verdi, ikke levetiden. Nedskrivningen innebærer at de årlige avskrivningene reduseres med 10, noe som tilsvarer nedskrivningen på 300 delt på resterende levetid på 30 år. Dette innebærer at minimumsavdraget for kommunekassen reduseres med 6 i året

det varige driftsmiddelet nedskrives, noe som motsvares av at minimumsavdraget samlet sett øker med det tilsvarende for de resterende årene av avdragstiden sett under ett.⁹

Tabell 7.2 Håndtering av nedskrivninger når minimumsavdraget skal beregnes

	Uten nedskrivning	Høringsforslag: Ikke korrigerer for nedskrivninger i beregningsåret	Alternativ: Korrigerer for nedskrivninger i beregningsåret
År t			
Nedskrivning	-	300	300
Avskrivninger år t	1 000	990	990
Avskrivbare varige driftsmidler 1.1. i år t	30 000	30 000	29 700
Lånegjeld (ekstern) 1.1. i år t	20 000	20 000	20 000
Beregnet minimumsavdrag	667	660	667
År t+1			
Avskrivninger i år t+1	1 000	990	990
Avskrivbare varige driftsmidler 1.1. i år t+1	29 000	28 710	28 710
Lånegjeld 1.1. i år t	19 333	19 340	19 333
Beregnet minimumsavdrag	667	667	667

Departementet har vurdert om en nedskrivning skal medføre at nevneren i beregningen korrigeres for nedskrivningene. Det vil si at beregningen av minimumsavdraget baseres på verdien av avskrivbare varige driftsmidler ved inngangen av året (bokført verdi 1.1.) korrigert for (fratrasket) årets nedskrivninger. En slik løsning vil innebære at effekten av nedskrivningen innarbeides fullt ut i nedskrivningsåret. Når avskrivningene og bokført verdi av anleggsmiddelet reduseres relativt sett like mye (i dette eksemplet med 10 pst.), vil minimumsavdraget være uendret. Dette er illustrert i tabell 7.2 i kolonnen til høyre.

Fordelen med korrigeringsløsningen er at det blir bedre samsvar mellom nedskrivninger og nivået på minimumsavdraget allerede fra nedskrivningsåret. Departementet legger imidlertid vekt på at beregningen av minimumsavdraget bør være enkel og at reglene ikke bør kreve for mange korrigeringer. Departementets forslag er derfor at de avskrivbare varige driftsmidlene (ved inngangen av året) ikke skal korrigeres for nedskrivninger i beregningen av minimumsavdraget.

⁹ Dette framgår ikke av tallene ettersom de er rundet av til nærmeste heltall, men avviket mellom de to metodene for minimumsavdraget i år t+1 og framover vil være ca. 0,2.

7.3 Avskrivninger

I forarbeidene til kommuneloven er det lagt til grunn at begrepet *avskrivninger* omfatter avskrivningene på varige driftsmidler slik de skal regnskapsføres i henhold til regnskapsreglene, og at nedskrivninger ikke er omfattet.

Departementet foreslår i tråd med dette å forskriftsfeste at det er avskrivninger av varige driftsmidler i årsregnskapet som tas med i beregningen av minimumsavdraget (se forslaget til forskrift § 3-3). Dette vil altså omfatte avskrivninger av varige driftsmidler som har begrenset utnyttbar levetid etter budsjett- og regnskapsforskriften § 3-2 første ledd første punktum og § 3-4. For kommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, vil det være avskrivningene i årsregnskapet etter regnskapsloven som skal inngå i beregningen.

Eventuelle avskrivninger av anleggsmidler som ikke er klassifisert som varige driftsmidler, skal holdes utenfor når minimumsavdraget beregnes.

Andre avskrivninger enn de som skal tas inn i årsregnskapet, inngår ikke i begrepet avskrivninger her, eksempelvis kalkulatoriske avskrivninger ved selvkost. Se også kapittel 10 (merknadene til forslaget til forskrift § 3-3), hvor det er gitt flere presiseringer om innholdet i begrepet avskrivninger.

Nedskrivninger av anleggsmidler inngår ikke i begrepet avskrivninger (nedskrivninger øker ikke avskrivningene/avskrivningsfaktoren i beregningen av minimumsavdraget). Nedskrivninger vil dermed ikke medføre en direkte økning i minimumsavdraget gjennom avskrivningsfaktoren. Derimot vil den isolerte effekten av en nedskrivning av avskrivbare varige driftsmidler være et bortfall og reduksjon av avskrivningene, noe som isolert reduserer minimumsavdraget. I tillegg vil en nedskrivning påvirke minimumsavdraget gjennom en reduksjon av verdien på avskrivbare anleggsmidler. Nedskrivninger er omtalt nærmere i punkt 7.2.

Det er avskrivningene i det aktuelle budsjett- og regnskapsåret som er beregningsgrunnlaget for minimumsavdraget for budsjett- og regnskapsåret. Det skal ikke gjøres noen form for korrigering av avskrivningene ved beregningen. Dette er slått fast i forslaget til forskrift § 3-1 tredje ledd, slik det også følger av kommuneloven § 14-18 første ledd og IKS-loven § 22 sjette ledd.

7.4 Lånegjeld

7.4.1 Lånegjeld

Lovens regler om årlige minimumsavdrag gjelder for lån som er tatt opp med hjemmel i kommuneloven § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, jf. § 14-18 første ledd første punktum. I tillegg gjelder kravet for lån som er tatt opp med hjemmel i annen lov, jf. § 14-18 andre ledd første punktum. I praksis vil dette være lån med hjemmel i trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd og gravplassloven § 3 tredje ledd. For interkommunale selskaper gjelder kravet om minimumsavdrag for lån tatt opp etter IKS-loven § 22 andre og tredje ledd.

I forarbeidene til kommuneloven er det lagt til grunn at begrepet *lånegjeld* retter seg mot all resterende gjeld knyttet til formålene som nevnt, herunder ubrukte lånemidler.

Departementet foreslår i tråd med dette å forskriftsfeste at det er følgende lånegjeld som tas med i beregningen av minimumsavdraget (forslaget til forskrift § 3-4 første ledd):

- lån til investeringer i varige driftsmidler etter i kommuneloven § 14-15 første ledd eller IKS-loven § 22 andre ledd
- lån til kjøp av aksjene i eiendomsselskap etter kommuneloven § 14-15 andre ledd eller IKS-loven § 22 tredje ledd
- lån til tilskudd til investeringer i varige driftsmidler etter kommuneloven § 14-16 første og andre ledd
- lån til innfrielse av kausjonsansvar etter kommuneloven § 14-16 tredje ledd
- lån til tilskudd til investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler etter trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd
- lån til tilskudd til investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler etter gravplassloven § 3 tredje ledd
- lån til refinansiering av lån til formål som nevnt foran etter kommuneloven § 14-14 første ledd andre punktum eller IKS-loven § 22 fjerde ledd.

Det er samlet resterende lånegjeld til nevnte formål som inngår i begrepet lånegjeld. Det vil altså si all slik gjeld som klassifiseres som langsiktig gjeld i årsregnskapet, herunder lånegjeld der midlene ikke er brukt enda (ubrukte lånemidler).

Avdrag som forfaller til betaling i neste regnskapsår regnes også som lånegjeld ved beregning av minimumsavdraget, selv om dette er klassifisert som kortsiktig gjeld etter regnskapsloven. For kommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, skal altså slik kortsiktig gjeld ved inngangen av et regnskapsår inngå i minimumsavdragsberegningen for regnskapsåret.

Alle låneformer er omfattet, uavhengig av om gjelden er et gjeldsbrevlån eller obligasjonslån eller har en annen form, herunder også leieforpliktelser ved finansielle leieavtaler som er likestilt med lån og klassifiseres som langsiktig gjeld.

All gjeld som nevnt skal tas med i beregningen av minimumsavdraget. Lånegjeld som knytter seg til anleggsmidler som ikke er avskrivbare, for eksempel tomter, skal også tas med, selv om verdien av slike eiendeler ikke inngår i beregningsformelen, jf. punkt 7.2. Det samme gjelder for øvrige lån til formål som ikke medfører avskrivninger eller avskrivbare varige driftsmidler i eget regnskap, slik som for eksempel lån til tilskudd til andres investeringer. Det er altså forholdet mellom avskrivningene og verdien på de avskrivbare varige driftsmidlene som vil være bestemmende også for avdragstakten på (summen av) lån til varige driftsmidler som ikke er avskrivbare og øvrige lån.

Driftskreditt og likviditetslån (lån tatt opp etter kommuneloven § 14-15 tredje ledd eller IKS-loven § 22 fjerde ledd) skal ikke tas med i beregningen av minimumsavdraget. Lån til videre utlån (lån tatt opp etter kommuneloven § 14-17 første ledd) skal heller ikke tas med.

Tabell 7.3 gir et eksempel på lånegjeld til beregning av minimumsavdraget.

Tabell 7.3 Lånegjeld som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget

			Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
<i>Balanse</i>						
<i>-post</i>	<i>KOSTRA kapitler</i>					
D.I.1	45	Gjeld til kredittinstitusjoner	16 000	30 000	1 000	47 000
D.I.2	47	Konsernintern langsiktig gjeld	-	-	-	-
D.I.2	41+42	Obligasjonslån	4 000	-	-	4 000
D.I.3	43	Sertifikatlån	700	-	-	700
D.I.		Sum lån	20 700	30 000	1 000	51 700
	23	Konserninterne langsiktige fordringer	-	-	-	-
	-	Lån til videreutlån (§ 14-17)	-750	-	-	-750
	+	Mottatte avdrag benyttet til nedbetaling av andre lån enn lån til videreutlån (§ 14-18 tredje ledd)	50	-	-	50
		Lånegjeld til beregning av minimumsavdraget	20 000	30 000	1 000	51 000

Lånegjelden som skal tas med i beregningen av minimumsavdraget, skal i visse tilfeller korrigeres for mottatte avdrag på videreutlån, slik tabell 7.3 også viser (forslaget til forskrift § 3-4). Se omtale nedenfor.

Se også kapittel 10 (merknadene til forslaget til forskrift § 3-4) om innholdet i begrepet. Se punkt 7.4.2 om interne lån.

Det er samlet resterende lånegjeld ved inngangen av budsjett- og regnskapsåret (bokført verdi 1.1.) som er beregningsgrunnlaget for minimumsavdraget for budsjett- og regnskapsåret. Dette er slått fast i forslaget til forskrift § 3-1 tredje ledd, slik det også følger av kommuneloven § 14-18 første ledd og IKS-loven § 22 sjette ledd.

Korrigerings for mottatte avdrag som har finansiert nedbetaling av andre lån

Lån til videreutlån skal holdes utenfor lånegjelden ved beregning av minimumsavdraget, slik som illustrert i tabell 7.3 foran. Samtidig er det slik at kommunens mottatte avdrag på videreutlån kan benyttes av kommunen til å nedbetale lånegjeld som inngår i beregningen av minimumsavdraget (andre lån enn lån til videreutlån). En slik praksis vil isolert sett medføre at beregnet minimumsavdrag reduseres.

For å unngå at minimumsavdraget blir avhengig av og påvirket av kommunens bruk av mottatte avdrag på videreutlån, er det slått fast i kommuneloven § 14-18 tredje ledd at minimumsavdraget ikke skal reduseres. Dersom mottatte avdrag på videreutlån er brukt til å nedbetale på lån som inngår i minimumsavdragsberegningen, må lånegjelden korrigeres for dette ved beregningen av minimumsavdraget. Lånegjelden som inngår i minimumsavdragsberegningen må altså oppjusteres for disse avdragene, det vil si med det beløpet som eventuelt er nedbetalt med mottatte avdrag. Departementet foreslår at dette presiseres i forskriften (forslaget til forskrift § 3-4 tredje ledd). Korrigerings for mottatte avdrag som er brukt til å nedbetale lån som inngår i minimumsavdragsberegningen, er illustrert i eksemplet i tabell 7.3.

Identifisering av lån til videreutlån

I tabell 7.3 er det lagt til grunn at størrelsen på lån til videreutlån allerede er identifisert. I praksis vil lån til videreutlån kunne inngå i kommunens samlede låneopptak. Lån til videreutlån må da identifiseres særskilt ved hjelp av memoriakonto, fordringer og bundet fond, for at kommunen skal kunne finne størrelsen på lånegjelden som skal inngå når minimumsavdraget skal beregnes (lånegjeld eksklusive lån til videreutlån). Dette er illustrert i tabell 7.4.¹⁰

I dette eksemplet er utgangspunktet at kommunen har tatt opp et eget lån på 750 til videreutlån. Kommunen har lånt ut 650 av disse som videreutlån. Kommunen mottar deretter 50 i avdrag på utlån, som *ikke* har gått til å betale avdrag på kommunens innlån (i motsetning til eksemplet i tabell 7.3). Slike ubrukte mottatte avdrag er avsatt på bundet investeringsfond. Balanseregnskapet vil da vise 750 i langsiktig gjeld, 600 i utlån under anleggsmidler, 150 i bankinnskudd (som stammer fra 100 i ubrukte lånemidler og 50 fra mottatte avdrag på utlån), 50 i bundet investeringsfond (ubrukte mottatte avdrag på utlån), samt 100 på memoriakonto for ubrukte lånemidler.¹¹

I et slikt tilfelle vil lån til videreutlån være identifisert som et eget lån, som da trekkes ut av lånegjelden før beregningen av minimumsavdraget.

Så kan det tenkes at kommunen deretter tar opp et nytt, større lån, som innløser/refinansierer flere enkeltlån, herunder kommunens lån til videreutlån, slik at de 750 ikke kan identifiseres direkte. Beløpet for lån til videreutlån som skal inngå i

---

¹⁰ Eksemplet i tabellen svarer til tabell 20.2 i Prop. 46 L (2017-2018) side 219.

¹¹ I tillegg vil det være føringer mot kapitalkonto, men dette er ikke nødvendig å gå nærmere inn på for å få fram poenget med eksemplet, og det er derfor utelatt her.

minimumsavdragsberegningen, må da avledes fra de øvrige størrelsene i balansen. I dette eksemplet vil det skje gjennom å summere utlån, ubrukte lånemidler til videreutlån og det bundne investeringsfondet for ubrukte mottatte avdrag fra utlån.

Tabell 7.4 Identifisering av lån til videreutlån

Balanse 01.01. (31.12.foregående regnskapsår)	
Ubrukte innlån til videre utlån / forskutteringer (memoriakonto)	100
Fordringer videre utlån / forskutteringer (anleggsfordringer)	600
Ubrukte mottatte avdrag på lån (bundet investeringsfond)	50
Lån til videreutlån som skal trekkes ut fra lånegjelden ved beregningen av minimumsavdrag	750

7.4.2 Interne lån

Tabell 5.1 viste et eksempel der både kommunekassen og foretakene (alle budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen som rettssubjekt) hver for seg tar opp eksterne lån, uten at det er etablert interne låneforhold mellom enhetene. De sentrale størrelsene fra tabellen er gjengitt i tabell 7.5.

Tabell 7.5 Minimumsavdrag når den enkelte regnskapsenhet kun har eksterne lån

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger	1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	20 000	30 000	1 000	51 000
Beregnet minimumsavdrag	667	750	50	1 467

I mange tilfeller vil imidlertid budsjett- og regnskapsenheter innenfor kommunen som rettssubjekt, typisk et kommunalt foretak, ta opp lån hos eller via kommunekassen (internt lån), i stedet for selv å ta opp lån direkte fra en kredittinstitusjon (eksternt lån). Tabell 7.6 illustrerer en situasjon der alle eksterne lån tas opp av kommunekassen selv, mens foretakene ikke selv tar opp eksterne lån. I stedet gjør foretakene interne låneopptak hos kommunekassen.

Spørsmålet er om interne lån skal håndteres og inngå i beregningen av minimumsavdrag som om det var et eksterne lån, eller om interne lån skal håndteres på en annen måte ved beregningen av minimumsavdraget.

Et grunnleggende spørsmål i dette er om interne lån skal være underlagt kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget. Én innfallsvinkel er at interne låneforhold mellom enheter innenfor kommunen som rettssubjekt, ikke er en transaksjon med et annet rettssubjekt (her: en kredittinstitusjon, typisk en bank). Det vil ut fra dette kunne sies at slike interne låneopptak isolert sett ikke er låneopptak for kommunen som rettssubjekt. Det kan da være et spørsmål om slike lån dermed heller ikke

er underlagt kravene om minimumsavdrag. Dersom dette utgangspunktet legges til grunn for utformingen av forskriften, vil det bety at det kun er ekstern lånegjeld som er omfattet av kravet om dekning av minimumsavdraget, og følgelig at det kun er eksterne lån som inngår i begrepet lånegjeld og tas med i beregningen av minimumsavdraget. En slik løsning er illustrert i tabell 7.6.

Tabell 7.6 Minimumsavdrag hvis kun regnskapsenhetenes eksterne lån inngår i beregningen

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger	1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	51 000	-	-	51 000
<i>Interne lån</i>	<i>-31 000</i>	<i>30 000</i>	<i>1 000</i>	
Lånegjeld til beregning av minimumsavdrag	51 000	-	-	51 000
Beregnet minimumsavdrag	1 700	-	-	1 700

Eksemplet viser at med denne løsningen er det kun kommunekassen som vil ha et minimumsavdrag, som altså er beregnet ut fra all ekstern gjeld. Gjelden er i eksemplet større enn kommunekassens anleggsmidler, og minimumsavdraget er til sammenligning vesentlig større enn i tabell 7.5. Slike utslag illustrerer at en slik løsning ikke er hensiktsmessig. Departementet viser videre til at interne lån i stor utstrekning vil være knyttet til eksterne låneopptak. Kommuner finner det gjerne hensiktsmessig å foreta eksterne låneopptak på kommunekassens hånd, for deretter å etablere et internt låneforhold med bakgrunn i låneopptaket. Når sammenheng mellom eksterne og interne lån taler for at interne lån behandles på samme måte som eksterne låneopptak. Et annet moment er at avdragskravet til de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene bør gjenspeile de investeringene og de gjeldsforpliktelsene som kommunen reelt sett har lagt på enhetene og som regnskapsføringen også er et uttrykk for. Forslaget innebærer derfor at interne lån skal inngå som lånegjeld i beregningen av minimumsavdraget (forslaget til forskrift § 3-4 andre ledd), så sant lånene gjelder formål som omfattes av reglene om minimumsavdrag i henhold til kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum. Denne løsningen svarer til det som departementet tidligere har lagt til grunn som gjeldende rett i departementets tolkningsuttalelse 13. juni 2022 (sak 22/2553), se [Beregning og belastning av minimumsavdrag – regjeringen.no](#).

Forslaget innebærer altså at interne lån skal tas med som lånegjeld i låntakers beregning av minimumsavdraget (forslaget til forskrift § 3-4 andre ledd). Samtidig må det være en forutsetning at summen av lånegjeld som de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen tar inn i minimumsavdragsberegningen, er lik den eksterne gjelden for kommunen under ett. For å unngå dobbeltregning og oppblåsing av minimumsavdraget for kommunen samlet, må dermed långiver (i dette tilfellet typisk kommunekassen) *reduere* sin lånegjeld for interne utlån med tilsvarende beløp (forslaget til forskrift § 3-5 andre ledd). Dette gjelder uavhengig av hvordan det interne utlånet er finansiert, se

nærmere omtale av dette nedenfor. Dette sikrer dessuten at minimumsavdraget for kommunen samlet (summen av minimumsavdraget for de ulike regnskapsenheterne) korresponderer med det som må være nedbetalingsplikten knyttet til den eksterne gjelden, noe som omtales nærmere i kapittel 8. Beregningen av minimumsavdraget i det aktuelle eksemplet er illustrert i tabell 7.7. Med denne løsningen vil minimumsavdraget til de enkelte budsjett- og regnskapsenheterne innenfor kommunen bli det samme, uavhengig av om et lån er eksternt eller internt (sml. tabell 7.5).

Tabell 7.7 Minimumsavdrag når regnskapsenheterne interne lån inngår i beregningen

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger	1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	51 000	-	-	51 000
<i>Interne utlån</i>	<i>-31 000</i>	<i>30 000</i>	<i>1 000</i>	
Lånegjeld til beregning av minimumsavdrag	20 000	30 000	1 000	51 000
Beregnet minimumsavdrag	667	750	50	1 467

Tabell 7.8 gir et eksempel på lånegjeld som skal inngå i beregning av minimumsavdraget når kommunen har interne lån (sml. tabell 7.3 foran).

Tabell 7.8 Lånegjeld som skal inngå i beregning av minimumsavdraget når kommunen har interne lån

		Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen	
<i>Balanse</i>						
<i>-post</i> <i>KOSTRA kapittel</i>						
D.I.1	45	Gjeld til kredittinstitusjoner	47 000	-	-	47 000
D.I.2	47	Konserninterne langsiktige gjeld	-	30 000	1 000	31 000
D.I.2	41+42	Obligasjonslån	4 000	-	-	4 000
D.I.3	43	Sertifikatlån	700	-	-	700
D.I.		Sum lån	51 700	30 000	1 000	82 700
	23	Konserninterne langsiktige fordringer	-31 000	-	-	-31 000
	-	Lån til videreutlån (§ 14-17)	-750	-	-	-750
	+	Mottatte avdrag benyttet til nedbetaling av andre lån (§ 14-18 tredje ledd)	50	-	-	50
		Lånegjeld til beregning av minimumsavdraget	20 000	30 000	1 000	51 000

Interne utlån som er finansiert med egenkapital

I noen tilfeller vil situasjonen kunne være at det tas opp et internt lån hos kommune-kassen, der dette lånet av kommunen ikke knyttes til et eksternt innlån, men anses finansiert på annen måte, typisk lån av kommune-kassens fondsmidler. Tabell 7.9 illustrerer en slik situasjon.

Spørsmålet er om interne lån i slike tilfeller skal inngå i beregningen av minimumsavdraget uavhengig av hvordan långiver har finansiert interne utlån, eller om interne lån skal holdes utenfor dersom lånet ikke er knyttet til et eksternt låneopptak.

I tabell 7.9 er det først illustrert en løsning der slike lån *holdes utenfor* ved beregningen av minimumsavdraget for foretaket.

Tabell 7.9 Minimumsavdrag og håndtering av interne lån som er finansiert med egenkapital

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger	1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	51 000	-	-	51 000
<i>Interne utlån finansiert med ekstern gjeld</i>	-25 000			
<i>Interne innlån finansiert med ekstern gjeld</i>		25 000		
<i>Interne utlån finansiert med egenkapital (fond)</i>	-6 000			
<i>Interne innlån finansiert med egenkapital (fond)</i>		5 000	1 000	
Minimumsavdrag når interne lån som ikke er finansiert av eksternt lån, holdes utenfor beregningen:				
Lånegjeld til beregning av minimumsavdrag	26 000	25 000	-	51 000
Beregnet minimumsavdrag	867	625	-	1 492
Minimumsavdrag når alle interne lån inngår i beregningen, uavhengig av finansiering:				
Lånegjeld til beregning av minimumsavdrag	20 000	30 000	1 000	51 000
Beregnet minimumsavdrag	667	750	50	1 467

Effekten av dette blir i praksis den samme som om det skulle korrigeres for interne lån og at det kun er den enkelte regnskapsenhets eksterne lånegjeld som skal legges til grunn ved beregning av minimumsavdrag, jf. tabell 7.6. Eksemplet i tabell 7.9 viser at kommune-kassen med en slik løsning vil få en større del av (den eksterne) lånegjelden i beregningen av sitt minimumsavdrag, mens foretakene får tilsvarende mindre og lavere minimumsavdrag. I tillegg blir resultatet i dette eksemplet at minimumsavdraget for kommunen samlet blir større og avvikende fra utgangspunktet (sml. tabell 7.5).

Nederst i tabell 7.9 er det illustrert en løsning der slike lån *i stedet inngår* i beregningen av minimumsavdraget for foretaket, uavhengig av hvordan kommune-kassen har finansiert utlånet.

Med denne løsningen vil minimumsavdraget til de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen bli det samme, uavhengig av om et lån er ekstern eller internt (sml. med tabell 5.1 og 7.5).

Departementets forslag er som nevnt foran at interne lån skal håndteres uavhengig av hvordan kommunen anser den interne finansieringen er, slik som vist i tabell 7.7. For det første er det lagt en (intern) avdragsforpliktelse på foretaket, som foretaket skal oppfylle som om det var et lån, og regnskapet uttrykker det samme. Dette gjelder uavhengig av finansiering. Dersom finansieringen av de interne utlånene er bruk av egne fond, så innebærer utlånet samtidig et krav til regnskapsenheten som mottar lånet, om at fondet skal bygges opp igjen.

Avdragskravet til de enkelte regnskapsenhetene bør gjenspeile de investeringene og de gjeldsforpliktelsene som kommunen reelt sett har lagt på enheten. Dette er også i tråd med prinsippene som er lagt til grunn i høringsnotatet ellers, og det bygger videre på systematikken i lovverket med regnskapsenheter. Disse to momentene taler i seg selv for at interne lån skal inngå, selv om intern finansiering anses å være egenkapital og ikke eksternt lån. I tillegg bidrar det etter departementets vurdering til at reglene blir enklere å forstå og bruke ved at minimumsavdragsberegningen ikke må korrigeres særskilt for interne lån med intern finansiering. Løsningen innebærer at beregnet minimumsavdrag for de enkelte enhetene og kommunen samlet alltid vil gi det samme resultatet, uavhengig av hvem som tar opp eksterne lån og hvordan interne lån ordnes. Departementet viser også til at denne løsningen er best i samsvar med prinsippet om at investeringsbudsjettet samlet har felles finansiering.

7.4.3 Lån til tomter og andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare

En kommune kan ta opp lån for å kjøpe tomter, men tomter avskrives ikke i kommunenes årsregnskap. I beregningen av minimumsavdraget etter beregningsformelen i kommuneloven § 14-18 første ledd, inngår dermed kun lånegjelden som har finansiert tomtekjøp, men ikke tomten som sådan, verken i avskrivningene eller i de avskrivbare anleggsmidlene. I kommunelovens forarbeider ble det lagt til grunn at forholdet mellom avskrivningene og bokført verdi på de avskrivbare anleggsmidlene blir bestemmende også for avdragstakten på lån til kommunens eiendeler som ikke avskrivbare, jf. merknadene til § 14-18 i Prop. 46 L (2017–2018) side 395. Forslaget til forskrift § 3-1 til § 3-4 bygger videre på dette.

Denne løsningen fungerer i de fleste tilfeller tilfredsstillende. Eksempelvis vil en kommunekasses lån til tomtekjøp bli avdratt over 35 år når forholdet mellom kommunekassens avskrivbare varige driftsmidler og avskrivninger under ett gir en avdragstid på 35 år, i tråd med det som ble lagt til grunn i nevnte forarbeider. Det kan imidlertid innvendes mot denne løsningen at den i praksis innebærer at «tomtelån» avdras noe for raskt, tatt i betraktning at enkelte andre varige driftsmidler som bygninger ligger inne i avdragsberegningen med avskrivningstider på 40 eller 50 år.

I enkelte tilfeller er det samtidig slik at løsningen som nevnt foran ikke vil være hensiktsmessig eller kunne anvendes i praksis. Det er særlig to typer situasjoner dette gjelder.

Den første situasjonen er et typetilfelle der et kommunalt foretak lånefinansierer kjøp av en tomt, samtidig som foretaket har andre avskrivbare eiendeler, men der disse har en begrenset bokført verdi sammenlignet med tomta og relativt kort avskrivningstid. I slike tilfeller er utgangspunktet at minimumsavdraget beregnes på vanlig måte etter beregningsformelen. Beregningen vil imidlertid i slike tilfeller gi en uforholdsmessig kort avdragstid på foretakets samlede lån, tatt i betraktning at størstedelen av foretakets lån gjelder en tomt (med ubegrenset levetid). Denne typen tilfeller gir grunn til å ta inn særskilte regler i forskriften som gir en hensiktsmessig løsning og et minimumsavdrag som er forholdsmessig og økonomisk rimelig.

Departementets forslag er at denne problemstillingen løses ved at lån for å finansiere kjøp av en tomt (eller eventuelle andre ikke-avskrivbare varige driftsmidler) som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 første ledd eller IKS-loven § 22 andre ledd, *kan* behandles i avdragsberegningen med en særskilt avdragstid på 50 år (forslaget til forskrift § 3-5 første ledd). Avdragstiden på 50 år svarer til maksimal avskrivningstid i budsjett- og regnskapsforskriften § 3-4, som dermed i alle tilfeller vil være maksimal avdragstid på lån for øvrig etter gjeldende rett. Forslaget innebærer at det årlige minimumsavdraget for et «tomtelån» isolert vil være 1/50 av lånets hovedstol (hovedstolen på tidspunktet for låneopptaket/tidspunktet for anskaffelsen av tomta) i 50 år. Den særskilte avdragstiden på 50 år gjelder fra anskaffelsestidspunktet. Løsningen svarer til en løsning der tomter hadde blitt avskrevet i årsregnskapet med en avskrivningstid på 50 år.

Forslaget innebærer en todelt beregning av minimumsavdraget. Først beregnes enhetens minimumsavdrag eksklusive lån til tomter (og eventuelle andre ikke-avskrivbare varige driftsmidler). Deretter tillegges avdrag på lån til tomter (og eventuelle andre ikke-avskrivbare varige driftsmidler) med 50 års avdragstid. Kommunens samlede minimumsavdrag utgjør dermed summen av disse to beløpene, se tabell 7.10.

Forslaget innebærer en mulighet som budsjett- og regnskapsenheten selv kan velge å benytte i beregningen av minimumsavdraget, som i større grad er forholdsmessig. Forslaget stiller ikke opp vilkår som må være oppfylt for at enheten kan benytte løsningen. Departementet kan ikke se at det er nødvendig å stille opp vilkår som begrenser adgangen til å ta muligheten i bruk. Dette bygger på at «tomtelån» økonomisk sett bør kunne avdras over noe lengre tid enn i dag. Forslaget innebærer slik sett en lemping av kravet til minimumsavdrag (reduisert minstekrav).

Tabell 7.10 illustrerer hvordan lån til kjøp av tomter kan behandles i beregningen av minimumsavdrag. I dette eksemplet har kommunekassen nylig anskaffet en tom med lånegjeld lik 1 000 (opprinnelig hovedstol). Alternativet til venstre i tabellen er at «tomtelånet» tas med som øvrig lånegjeld i beregningen av minimumsavdraget. Kommunekassens minimumsavdrag vil da være lik 1488. Alternativet til høyre er at «tomtelånet» tas ut fra lånegjelden. Kommunekassens minimumsavdrag ekskl. lån til tomter blir da lik 1458. «Tomtelånet» gis samtidig en egen avdragstid i beregningen på 50 år, og får et minsteavdrag på 20. Kommunekassens samlede minimumsavdrag blir da 1478.

Tabell 7.10 Minimumsavdrag når tomter inngår i beregningen og gis særskilt avdragstid

Tomter inngår ikke i avdragsberegningen		Tomt inngår med avdragstid på 50 år		
Kommunekassen		Kommune- kassen ekskl. lån til tomter	Kommune- kassen lån til tomter	Sum kommune- kassen
Avskrivninger	2 100	2 100		
Avskrivbare varige driftsmidler	72 000	72 000		
Lånegjeld, herav	51 000	50 000	1 000	
- Lån ekskl. lån til tomter	50 000	50 000		
- Lån til tomter	1 000		1 000	
Avskrivningstid (avdragstid), år	34	34	50	
Beregnet minimumsavdrag	1 488	1 458	20	1 478
Maksimal løpetid, år	34,3	34,3	50,0	34,5

Forslaget innebærer ikke at det må etableres særskilte «tomtelån» med egen avdragsplan eller at tomter skal avskrives i årsregnskapet. Forslaget regulerer kun hvordan «tomtelån» skal håndteres i beregningen av kommunens minimumsavdrag. Det ligger også her til grunn at reglene om avdrag på lån (minimumsavdrag) gjelder for summen av avdrag på lån og ikke for avdrag på de enkelte lånene.

Den andre situasjonen gjelder et typetilfelle der et kommunalt foretak lånefinansierer kjøp av en tomt, uten at foretaket har andre avskrivbare anleggsmidler. Foretaket har da lånegjeld som skal avdras i tråd med reglene om minimumsavdrag, men ettersom foretaket ikke har avskrivbare anleggsmidler, kan ikke minimumsavdraget for foretaket beregnes matematisk etter formelen¹² om minimumsavdrag (nevneren i formelen vil være null). Selv om minimumsavdraget i slike tilfeller ikke kan beregnes matematisk, kan minimumsavdraget for slike «tomtelån» ikke settes til null, og det kan heller ikke legges til grunn at «tomtelån» er unntatt fra kravet om minimumsavdrag, jf. lovens forarbeider som omtalt foran. Det er derfor nødvendig å ta inn særskilte regler i forskriften som gir en praktikabel og hensiktsmessig løsning for denne type tilfeller.

Departementets forslag er at denne problemstillingen løses på samme måte som illustrert foran. Det vil si at hvis for eksempel et kommunalt foretak lånefinansierer kjøp av en tomt uten at foretaket har andre avskrivbare anleggsmidler, skal foretakets minimumsavdrag for «tomtelån» fastsettes ut fra en avdragstid på 50 år (forslaget til forskrift § 3-5 andre ledd).

7.4.4 Lån til kirkebygg

På samme måte som lån til tomter, skal kommunenes lån til kirkebygg etter trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd inngå i lånegjelden ved beregningen av minimumsavdraget. Kommuneloven § 14-18 andre ledd andre punktum gir imidlertid et unntak der lån til kirkebygg kan avdras over den regnskapsmessige levetiden til kirkebygget. Forutsetningen for å bruke unntaket er at kirkebygget har vesentlig lengre levetid enn levetiden på kommunens anleggsmidler.

Forslaget til forskrift § 3-5 tredje ledd gir nærmere regler for hvordan minimumsavdraget beregnes dersom kommunen ønsker å benytte seg av en «særskilt avdragsplan» for lån til kirkebygg. Løsningen svarer til det som er foreslått for tomtelån (§ 3-5 første ledd). Forslaget innebærer også her en todelt beregning av minimumsavdraget. Først beregnes kommunens minimumsavdrag eksklusive lån til kirkebygget. Deretter legges avdrag på lån til kirkebygget med avdragstid lik kirkebyggets regnskapsmessige levetid slik det framgår av årsregnskapet til kirkelig fellelråd. Kommunens samlede minimumsavdrag utgjør dermed summen av disse to beløpene. Løsningen er den samme som er illustrert foran i tabell 7.10.

---

¹² $Minimumsavdraget = Avskrivninger \times \frac{Lånegjeld}{Avskrivbare anleggsmidler}$

Departementet legger til grunn at det ikke må etableres særskilte lån til kirkebygg med egen avdragsplan, tilsvarende hva som gjelder for lån til kjøp av tomt. Forslaget regulerer kun hvordan slike lån skal håndteres i beregningen av kommunens minimumsavdrag. Det ligger også her til grunn at reglene om avdrag på lån (minimumsavdrag) gjelder for summen av avdrag på lån og ikke for avdrag på de enkelte lånene.

8 Betaling av minimumsavdraget

8.1 Hvilken enhet nedbetalingsplikten retter seg mot

I tillegg til kravene om at driftsbudsjettet og regnskapet skal dekke minimumsavdraget (jf. kapittel 4), stiller loven krav om årlig *nedbetaling* av minimumsavdraget, jf. § 14-18 første ledd første punktum. Nedbetalingsplikten retter seg mot summen av avdragene på samlet lånegjeld, og er ikke et krav til avdrag på enkeltlån. Bakgrunnen for nedbetalingsplikten er at lånegjelden faktisk skal reduseres og at kommunene skal unngå den finansielle risikoen som kan ligge i en praksis der det etableres gjeldsporteføljer som har en hovedvekt med avdragsfrie lån, jf. NOU 2016: 4 punkt 19.8.3.3 side 247.

Nedbetalingsplikten innebærer at det ikke er tilstrekkelig å bare utgiftsføre minimumsavdraget for å ivareta kravene om budsjett- og regnskapsmessig dekning, det må også betales avdrag lik minimumskravet. Kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning vil i seg selv ikke sikre at minimumsavdragene faktisk betales. Kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning oppfylles så lenge det utgiftsføres tilstrekkelige avdrag, også når avdrag likevel ikke har blitt faktisk betalt (utbetalt). Utgiftsføringen etter budsjett- og regnskapsforskriften § 2-5 første ledd andre punktum bygger opp dette, ved at kommunen – i de tilfellene hvor de betalte avdragene er lavere enn minimumsavdraget – likevel må utgiftsføre minimumsavdraget.

I kapittel 4 har departementet lagt til grunn at kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget skal rette seg mot de enkelte budsjett- og regnskapsenheter innenfor kommunen som rettssubjekt. I tillegg til at dette gir et regelverk som er enklere å forstå, praktisere og kontrollere etterlevelsen av, baserer det seg på at systematikken i gjeldende lov og forskrift er at er delt inn i budsjett- og regnskapsenheter ut fra organisering. Det naturlige utgangspunktet vil da også være at den enkelte enheten må ha dekning for sine avdrag.

Nedbetalingsplikten skal som nevnt ivareta et annet hensyn. Det skal sikre at gjelden faktisk reduseres, ikke bare at det settes av midler til å gjøre det. Og mens interne lån inngår i beregningen av minimumsavdraget for den enkelte budsjett- og regnskapsenhet og i kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning, innebærer hensynet bak nedbetalingsplikten at denne må rette seg mot kommunens *eksterne* gjeld. Selv om kravet til budsjett- og regnskapsmessig dekning på den ene siden, og nedbetalingsplikten på den andre henger tett sammen, innebærer dette at reglene må innrettes ulikt med tanke på hvem (hvilken enhet) de ulike kravene retter seg mot.

8.2 Departementets vurderinger og forslag

Som følge av at nedbetalingsplikten skal ivareta faktisk nedbetaling av ekstern gjeld, må plikten rette seg mot *kommunen som rettssubjekt*, og ikke den enkelte budsjett- og regnskapsenhet innenfor kommunen (forslaget til forskrift § 4-1 første ledd første punktum).

Også for interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som er egne rettssubjekter, og interkommunale selskaper, er nedbetalingsplikten rettet mot rettssubjektet (§ 4-2 andre ledd). For disse vil det ikke være forskjell mellom nedbetalingsplikten og plikten til å dekke minimumsavdraget over budsjettet og regnskapet.

Når kommuner i mange tilfeller opererer med interne låneopptak mellom budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen, vil en nedbetalingsplikt rettet mot den enkelte budsjett- og regnskapsenhet (som kan ha interne lån) ikke være formålstjenlig eller hensiktsmessig. For eksempel vil et kommunalt foretak som har tatt opp interne lån fra kommunekassen (som har stått for de eksterne låneopptakene), ikke kunne stå ansvarlig for den faktiske nedbetalingen av den eksterne gjelden. Nedbetalingsplikten må altså legges på kommunen som rettssubjekt.

Nedbetalingsplikten vil være ivaretatt så lenge kommunen samlet sett betaler avdrag tilsvarende det som er *kommunens samlede minimumsavdrag*, uavhengig av hvilken budsjett- og regnskapsenhet som foretar betalingen. Kommunens samlede minimumsavdrag er i forslaget definert som summen av minimumsavdragene til de enkelte enhetene (forslaget til forskrift § 4-1 første ledd andre punktum). Dette innebærer altså at det er de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene som ivaretar at minimumsavdragene blir dekket/finansiert i enhetenes årsbudsjett og årsregnskap, mens nedbetalingsplikten må ivaretas på kommunenivå.

Mens kravet til dekning av minimumsavdraget retter seg mot alle budsjett- og regnskapsenheter, vil nedbetalingsplikten kun ha konsekvenser for de budsjett- og regnskapsenhetene som er avtalepart mot (ekstern) långiver, fordi det er de enhetene som er kommunens avtalepart mot långiver (de enhetene som har tatt opp den eksterne gjelden) som må bidra til at nedbetalingsplikten blir ivaretatt gjennom faktisk nedbetaling av gjeld.

Forslaget stiller ikke krav til hvilke budsjett- og regnskapsenheter i kommunen som skal foreta nedbetalinger på lån for at kommunen samlet skal ivareta betalingsplikten. I prinsippet gir dette kommunene en fleksibilitet i gjeldsforvaltningen med tanke på hvilke enheter som skal foreta faktisk nedbetaling av ekstern gjeld, herunder også fleksibilitet når det gjelder hvordan avdragsprofilene på de enkelte eksterne låneopptakene skal være. Nedbetalingsplikten må altså ivaretas av de enhetene som har tatt opp eksterne lån, men hvordan kommunen fordeler dette på enhetene vil ikke være nærmere regulert. Forslaget til ny forskrift (nærmere bestemt «frikoblingen» av kravet til budsjett- og regnskapsmessig dekning og nedbetalingsplikten) legger opp til at så lenge de enkelte enhetene ivaretar kravet om dekning i budsjettet og regnskapet, kan andre enheter sørge for at nedbetalingsplikten blir ivaretatt på kommunenivå.

Eksempler

I det følgende omtales hvordan nedbetalingsplikten kan eller må ivaretas i tre ulike typetilfeller. I alle tilfellene er de enkelte budsjett- og regnskapsenheters minimumsavdrag henholdsvis 667, 750 og 50, som da henholdsvis kommunekassen og de to kommunale foretakene må dekke i budsjettet og regnskapet (etter reglene i forslaget til forskrift kapittel 2 og 3). Kommunens samlede minimumsavdrag blir i dette tilfellet lik 1467, som kommunen som rettssubjekt da må nedbetale for å ivareta nedbetalingsplikten.

I det første tilfellet har de enkelte budsjett- og regnskapsenheterne hver for seg kun tatt opp eksterne lån. Hvis den faktiske nedbetalingen av lån følger minimumsavdraget for den enkelte enhet, vil også nedbetalingsplikten alltid være oppfylt. Da vil enhetene sørge både for at dekningskravet er ivaretatt på enhetsnivå og for at nedbetalingsplikten er ivaretatt på kommunenivå.

I det andre tilfellet har fortsatt de enkelte budsjett- og regnskapsenheterne hver for seg kun tatt opp eksterne lån. For den enkelte enhet er det imidlertid avvik mellom den faktiske nedbetalingen og det beregnede minimumsavdraget. For eksempel kan det være at rentebetingelsene for kommunekassen er gunstigere enn hos foretaket, og kommunen ønsker derfor å betale ned foretakets gjeld først. I et slikt tilfelle må fortsatt både kommunekassen og foretakene dekke minimumsavdragene i sine respektive budsjetter og regnskaper. Det vil imidlertid være i tråd med forslaget dersom et foretak betaler ned mer av sin gjeld til långiver, mens kommunekassen betaler tilsvarende mindre, slik at kommunens samlede minimumsavdrag er betalt og betalingsplikten oppfylt. I et slikt tilfelle vil imidlertid utgiftsførte avdrag for foretaket måtte overstige foretakets minimumsavdrag, og for kommunen samlet er utgiftsførte avdrag høyere enn samlet minimumsavdrag. Dette er illustrert i tabell 8.1.

Tabell 8.1 Avdrag ved avvik mellom utgiftsførte minimumsavdrag og nedbetaling

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Utgiftsført avdrag i budsjettet/regnskapet	667	900	50	1 617
Betalt avdrag	517	900	50	1 467

I det tredje tilfellet tar kommunekassen opp alle eksterne lån, mens øvrige regnskapsenheter får (interne) lån fra kommunekassen. I et slikt tilfelle vil det alltid måtte være kommunekassen som ivaretar nedbetalingsplikten, siden foretakene kun har interne lån. Som utgangspunkt kan man tenke seg at de enkelte enheterne (henholdsvis kassen og de to foretakene) i et slikt tilfelle dekker sitt minimumsavdrag i budsjettet og regnskapet. Samtidig må kommunekassen ivareta nedbetaling på kommunenivå (667 i drift finansiert av driftsinntektene, og 800 i investering finansiert med mottatte avdrag på interne utlån 800). I så fall har altså enhetene sørget for at dekningskravet er ivaretatt på enhetsnivå og kommunekassen har sørget for at nedbetalingsplikten er ivaretatt på kommunenivå. Dette er illustrert i tabell 8.2.

Tabell 8.2 Utgiftsføring og nedbetaling av avdrag ved interne lån

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Utgiftsført avdrag i budsjettet/regnskapet (drift)	667	750	50	1 467
Utgiftsført avdrag i budsjettet/regnskapet (investering)	800			800
Mottatte avdrag i budsjettet/regnskapet (investering)	800			
Betalt avdrag	1467	0	0	1 467

9 Lånefond og minimumsavdraget

9.1 Om lånefondsordningen

Et fåtall kommuner har tatt i bruk ordningen med såkalt lånefond etter kommuneloven § 14-14. Lånefond er først og fremst en regnskapsmessig ordning for innlån til kommunen. Lånefondet er et eget budsjett og regnskap for innlån til kommunen, og for interne utlån av disse innlånene videre til budsjett- og regnskapsenheter innenfor kommunen (kommunekassen, kommunalt foretak mv.). Lånefondet er slik sett en egen budsjett- og regnskapsenhet i kommunen. Lånefondsordningen er en del av kommunen som rettssubjekt.

Lånefondet fungerer som en «internbank» for kommunen. Ved bruk av lånefondsordningen skjer låneopptak (opptak av eksterne lån) primært inn til lånefondet, gjerne i større bolker, før de deretter lånes ut igjen fra lånefondet til de ulike budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen (interne utlån) som skal benytte lånene til å finansiere investeringer mv. Låneopptakene til lånefondet og lånefondets interne utlån, med tilhørende renter og avdrag, regnskapsføres altså i et eget regnskap (lånefondets regnskap) før de regnskapsføres hos de enkelte virksomhetene som benytter lånene. Lånefondets regnskap vil derfor i hovedsak bestå av innlån fra eksterne långivere og interne utlån, og renter og avdrag knyttet til dette. Lånefondet er slik et budsjett- og regnskapsmessig mellomledd mellom kommunens innlån fra eksterne og kommunens ulike virksomheter (budsjett- og regnskapsenheter) som låntakere.

Reglene i kommuneloven § 14-14 til § 14-17 gjelder også for opptak av lån til lånefond, jf. Prop. 46 L (2017-2018) side 92. Det vil si at opptak av lån via lånefondsordningen er underlagt de samme begrensningene som når kommunen ikke benytter seg av ordningen. Også reglene i kommuneloven § 14-18 om avdrag på lån gjelder for lån tatt opp til lånefond.

9.2 Departementets vurderinger og forslag

9.2.1 Budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget

Departementet viser til at reglene om minimumsavdrag på den ene siden består av krav om at den enkelte budsjett- og regnskapsenhet skal ha dekning for sitt minimumsavdrag i budsjettet og regnskapet (som omtalt i kapittel 4), og på den andre siden krav om at kommunen som rettssubjekt årlig skal nedbetale kommunens samlede minimumsavdrag (som omtalt i kapittel 8).

Hensynet bak kravet om at kommunekassen og kommunalt foretak mv. skal ha dekning for minimumsavdraget i driftsbudsjettet og -regnskapet, er at avdrag på lån skal belastes de årlige løpende inntektene for å bygge opp under det finansielle ansvarsprinsipp. Det vil si at den som har nytten av en investering også må ta kostnaden, her representert ved avdrag på lån. Departementet viser til at alle kommunens inntekter (rammetilskudd, skatteinntekter, brukerbetalinger, tilskudd og salgsinntekter mv.) inntektsføres hos

kommunekassen og kommunale foretak mv. Samtidig er det her alle investeringer foretas. Lånefondet skiller seg fra kommunekassen, kommunale foretak og andre regnskapsenheter ved at det kun er transaksjoner som vedrører lån som inngår i lånefondets regnskap. Lånefondet har ingen investeringer og avskrivbare varige driftsmidler. Reglene om beregning av minimumsavdrag er samtidig utformet slik at summen av minimumsavdrag for de enkelte enhetene i kommunen står i forhold til kommunens samlede eksterne lånegjeld. Dette innebærer samlet sett at hensynet bak kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning (det finansielle ansvarsprinsipp) allerede er ivaretatt på kommunenivå. Departements vurdering er ut fra dette at det ikke er hensiktsmessig eller nødvendig å stille krav om at lånefondet skal være underlagt kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdrag.

Departementets forslag er altså at kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdrag ikke skal gjelde for budsjettet og regnskapet til lånefond (forslaget til forskrift § 2-1 første ledd, hvor lånefond ikke er omfattet), fordi dette kravet skal bygge opp under det finansielle ansvarsprinsipp, noe som ivaretas av de øvrige enhetene i kommunen. Dette innebærer at lånefond også unntas fra bestemmelsen i kommuneloven § 14-10 andre ledd.

Forslaget innebærer at det ikke er nødvendig å beregne et eget minimumsavdrag for lånefondet isolert sett etter beregningsreglene i forslaget til forskrift kapittel 3 for at lånefondet skal dekke dette i budsjettet og regnskapet. For øvrig ville det ikke være mulig å beregne et minimumsavdrag for lånefondet isolert etter den ordinære beregningsformelen (forslaget til forskrift § 3-1) fordi det ikke regnskapsføres investeringer i varige driftsmidler mv. i lånefondet.

Lånefondet vil fortsatt være underlagt kravet om budsjettbalanse (kommuneloven § 14-10 første og tredje ledd). Det vil si at lånefondet ikke kan budsjettere med merforbruk, og dersom det oppstår et merforbruk i regnskapet, må dette dekkes inn etter reglene i budsjett- og regnskapsforskriften § 9-5.

9.2.2 Ubrukte lånemidler i lånefondet

For kommuner uten lånefond vil ubrukte lånemidler i de enkelte budsjett- og regnskapsenheter inngå i lånegjelden, og dermed også ligge inne i grunnlaget for minimumsavdraget for den enkelte enhet.

For kommuner med lånefond vil det ligge ubrukte lånemidler i lånefondet i de tilfellene lånefondet ikke har lånt ut alle sine innlån. Når minimumsavdragene for kommunen beregnes ut fra de enkelte budsjett- og regnskapsenheteres lånegjeld, avskrivninger og bokførte verdi på avskrivbare anleggsmidler, vil ubrukte lånemidler i lånefondet i utgangspunktet ikke inngå i kommunens minimumsavdrag. Departementet mener imidlertid at lånegjelden som inngår i beregningen av minimumsavdrag til de enkelte enhetene, må være den samme, uavhengig av om kommunen har et lånefond eller ikke. Ubrukte lånemidler i lånefondet må avdras på samme vis som om ubrukte lånemidler hadde ligget i kommunekassen, foretak eller i en annen regnskapsenhet. Hvis lånefondet har ubrukte lånemidler, må derfor minimumsavdragene til de enkelte enhetene også

inkludere disse, etter en gitt fordeling. På denne måten ivaretas kravet til budsjett- og regnskapsmessig dekning av hele kommunens lånegjeld. Gjennom at betalingsplikten baserer seg på det samme beregningsgrunnlaget, vil det også bli tilsvarende krav til nedbetaling av den eksterne gjelden. Dette er nærmere omtalt i avsnitt 9.2.3.

Departementet foreslår derfor at i tilfeller hvor lånefondet har ubrukte lånemidler, må lånegjelden som tas med i minimumsavdragsberegningen til de øvrige budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen, økes tilsvarende de ubrukte lånemidlene i lånefondet. Departementet foreslår at det ikke reguleres nærmere hvordan dette fordeles mellom de ulike budsjett- og regnskapsenhetene. Det vil dermed være opp til kommunen selv om den økte lånegjelden som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget, i sin helhet legges på kommunekassen, foretaket eller en annen regnskapsenhet, eller om de ubrukte lånemidlene i lånefondet fordeles mellom dem (forslaget til forskrift § 3-4 fjerde ledd).

Eksempel

I tabell 9.1 er det vist eksempler på hvordan lånefondets ubrukte lånemidler kan tas inn i beregningen av minimumsavdraget for enhetene. Tallene er de samme som er brukt tidligere i dette høringsnotatet, se for eksempel tabell 7.6, men her er det i tillegg lagt til grunn at kommunen har et lånefond, og dette lånefondet har 3 000 i ubrukte lånemidler. Disse må fordeles ut til de øvrige enhetene og legges inn i lånegjelden når minimumsavdraget for den aktuelle budsjett- og regnskapsenheten beregnes.

I eksemplene a) til c) er de ubrukte lånemidlene i sin helhet lagt på én budsjett- og regnskapsenhet. Om alt legges på kommunekassen, vil minimumsavdraget for kommunekassen øke med 100 ($=3\ 000 * 1\ 000/30\ 000$), og minimumsavdraget for kommunen samlet blir 1 567. Om minimumsavdraget i stedet legges på foretak I eller foretak II, øker minimumsavdraget for de respektive enhetene med henholdsvis 75 ($= 3\ 000 * 1\ 000/40\ 000$) og 150 ($= 3\ 000 * 100/2\ 000$).

Tilsvarende er det også vist utslagene dersom det fordeles forholdsmessig ut på de ulike enhetene etter regnskapsenhetenes gjeldsnivå og etter bokført verdi av varige driftsmidler, samt når de ubrukte lånemidlene fordeles med et likt beløp på hver regnskapsenhet.

Tabell 9.1 Budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdrag ved ubrukte lånemidler i lånefondet

	Lånefondet	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger		1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler		30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	54 000	-	-	-	54 000
Ubrukte lånemidler	3 000	-	-	-	3 000
Interne lån	-51 000	20 000	30 000	1 000	
Minimumsavdrag før ubrukte lånemidler i lånefondet		667	750	50	1 467
Eksempler på mulig fordeling av ubrukte lånemidler i lånefondet		Tillegg for ubrukte midler i lånefondet			Sum kommunen etter fordeling av ubrukte lånemidler
a) Alt på kommunekassen		100	-		1 567
b) Alt på foretak I		-	75	-	1 542
c) Alt på foretak II				150	1 617
d) Fordeles etter gjelden til enhetene		39	44	3	1 553
e) Fordeles etter varige driftsmidler		42	42	4	1 555
f) Lik lånegjeldsbeløp per enhet		33	25	50	1 575

9.2.3 Betaling av minimumsavdraget

Uavhengig av om kommunen har et lånefond eller ikke, vil betalingsplikten gjelde for kommunen som rettssubjekt; kommunen må årlig minst betale ned ekstern lånegjeld med et beløp tilsvarende kommunens minimumsavdrag (forslaget til forskrift § 4-1). I kommuner med lånefond vil normalt en stor del av de eksterne låneopptakene skje inn til lånefondet, og i noen tilfeller vil alt av låneopptak skje gjennom lånefondet. Også innlån til lånefond vil omfattes av betalingsplikten, og lånefondet må derfor bidra til at kommunens betalingsplikt ivaretas gjennom faktisk nedbetaling av lånefondets lån fra eksterne långivere. I et tilfelle hvor kommunekassen eller øvrige regnskapsenheter ikke har tatt opp ekstern lånegjeld i det hele tatt, men hvor all ekstern gjeld har skjedd via lånefondet, vil betalingsplikten i sin helhet ligge på lånefondet.

Eksempel

Eksemplet i tabell 9.2 illustrerer ulike måter for hvordan kommunen kan oppfylle plikten å betale ned på gjeld.

Eksemplet tar utgangspunkt i alternativet i forrige tabell hvor alt av ubrukte lånemidler i lånefondet legges på kommunekassen når minimumsavdraget beregnes (eksempel a) i tabell 9.2). Eneste forskjellen er at kommunekassen i eksemplet nedenfor også har tatt opp noen lån direkte hos ekstern långiver.

Det samlede minimumsavdraget for kommunen er 1 567. Dette er da også kravet til nedbetaling av ekstern lånegjeld. I dette tilfellet har lånefondet en ekstern gjeld på 50 000 og kommunekassen på 4 000. I og med at den eksterne gjelden til begge regnskapsenheterne overstiger samlet minimumsavdrag, står kommunen fritt med hensyn til hvordan de vil fordele nedbetalingen mellom lånefondet og kommunekassen. Eksempler på dette er gitt i punktene a) til d) i tabellen.

Om den eksterne lånegjelden i kommunekassen i stedet hadde vært for eksempel 1 000, ville ikke nedbetalingsplikten kunne legges til kommunekassen i sin helhet. I et slikt tilfelle ville kommunekassens maksimale nedbetaling ha vært 1 000, mens lånefondet på sin side måtte ha betalt ned minst 567 på sine eksterne lån.

Tabell 9.2 Nedbetaling av minimumsavdrag ved eksterne lån i både lånefondet og kommunekassen

	Lånefondet	Kommunekassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger		1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler		30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	50 000	4 000	-	-	54 000
Ubrukte lånemidler	3 000	-	-	-	3 000
Interne utlån	-47 000	16 000	30 000	1 000	47 000
Totale lånegjeld	50 000	20 000	30 000	1 000	
Minimumsavdrag (eks. a fra tab. 9.1)		767	750	50	1 567

Eksempler på mulig håndtering av betalingsplikten					
a) Alt på lånefondet	1 567	-	x	x	1 567
b) Alt på kommunekassen		1 567	x	x	1 567
c) Fordeles etter enhetenes eksterne gjeld	1 451	116	x	x	1 567
d) Likt nedbetalingsbeløp per enhet	784	784	x	x	1 567

Selv om lånefondet ikke er omfattet av kravet til budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdrag, vil de fremdeles være omfattet av kommunelovens regler om inndekning av merforbruk. Tabell 9.3 illustrerer dette med et eksempel på en bevilgningsoversikt drift for lånefondet. Tallene er de samme som i tabell 9.2, og så er det i tillegg forutsatt at nedbetalingsplikten i sin helhet er lagt til lånefondet (eksempel a) i tabell 9.2).

I eksemplet er det forutsatt at alle budsjett- og regnskapsenheter har utgiftsførte avdrag tilsvarende det beregnede minimumsavdraget. For gjeld er renten satt til 5 pst., både for eksterne og interne lån, mens de ubrukte lånemidlene plasseres til en innskuddsrente på 3 pst.

Lånefondet mottar i alt 1 567 i avdrag fra regnskapsenheter i kommunen, og betaler ned det samme på sin eksterne gjeld. Renteinntektene til lånefondet, det vil si renteutgiftene som enhetene betaler inn til lånefondet, utgjør i alt 2 350 (= 47 000*0,05). Lånefondets renteutgifter på sine eksterne lån er 2 500 (= 50 000*0,05). Lånefondet får 90 i renteinntekter fra plasseringen av de ubrukte lånemidlene (3 000*0,03).

Som en konsekvens av at kommunen har ubrukte lånemidler med en lavere rente enn lånerenten, får lånefondet et regnskapsmessig merforbruk på -60. Dette merforbruket må dekkes inn i løpet av to år. Det kan i dette eksemplet skje gjennom en egen driftsbevilgning (overføring) fra kommunekassen eller ved at lånefondet i de påfølgende årene har en høyere rente på sine interne utlån enn eksterne innlån.

Tabell 9.3 Merforbruk i lånefondet

Bevilgningsoversikt drift (kun utvalgte størrelser for kommune-kasse og foretak)	Lånefondet	Kommune-kassen	Foretak I	Foretak II
Sum generelle driftsinntekter	0			
Sum bevilgninger drift netto	0			
- Sum netto driftsutgifter	0			
= Brutto driftsresultat	0			
+ Renteinntekter	90			
+ Konserninterne renteinntekter	2 350			
+ Mottatte konserninterne avdrag ¹	1 567	-767	-750	-50
- Renteutgifter	2 500	200		
- Konserninterne renteutgifter	-	800	1 500	50
- Avdrag på eksterne lån ¹	1 567			
= Netto finansutgifter	-60			
= Netto driftsresultat	-60			
+ Sum netto bruk av fond	0			
= Framført til inndekning i senere år (merforbruk)	-60			

¹⁾ For illustrasjonens del er avdragene som de ulike regnskapsenheterne betaler inn til lånefondet på interne lån vist på linjen «Mottatte konserninterne avdrag», selv om det i regnskapsenheterens regnskaper bare ville ha vært presentert som «avdragsutgifter», uten å skille på eksterne og interne lån. I dette konkrete eksemplet betaler som nevnt ikke kommune-kassen ned på sin eksterne gjeld på 4 000. Derfor er det heller ikke ført avdragsutgifter på kommune-kassen under «Avdrag på eksterne lån».

10 Merknader til bestemmelsene i forslaget til forskrift

Kapittel 1. Virkeområde

Til § 1-1 Virkeområde

Forskriften gjelder for kommuner og fylkeskommuner. I praksis vil det si for kommunekassen og fylkeskommunekassen. Videre gjelder forskriften også for kommunale og fylkeskommunale foretak, interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefelleskap og lånefond. Forskriften vil gjelde uavhengig av om det interkommunale politiske rådet eller kommunale oppgavefelleskapet er eget rettssubjekt eller ikke. Forskriften gjelder altså for enheter som har eget årsbudsjett og eget årsregnskap (budsjett- og regnskapsenheter) i henhold til kommuneloven § 14-6 første ledd, § 14-8 første ledd og § 14-14 tredje ledd.

Forskriften gjelder også for interkommunale selskaper etter IKS-loven.

Kapittel 2. Dekning av minimumsavdraget i årsbudsjettet og årsregnskapet

Til § 2-1 Budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget

Første ledd første punktum innebærer at de budsjett- og regnskapsenhetene som er nevnt i bokstav a til e, hver for seg skal ha et driftsbudsjett som minst dekker den enkelte budsjett- og regnskapsenhetens minimumsavdrag på lån. En budsjett- og regnskapsenhet er en enhet som skal utarbeide eget årsbudsjett og eget årsregnskap i henhold til kommuneloven eller IKS-loven.

Bestemmelsen i første ledd har utgangspunkt i kommuneloven § 14-10 andre ledd, og presiserer at kravet her om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget gjelder for den enkelte budsjett- og regnskapsenhet som nevnt i bokstav a til e.

Det følger av bestemmelsen (bokstav a til d) at kravet om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget gjelder for alle budsjett- og regnskapsenhetene innenfor en kommune eller fylkeskommune som rettssubjekt. Det vil si kommunekassen eller fylkeskommunekassen (bokstav a), kommunale og fylkeskommunale foretak (b), interkommunale politiske råd som ikke er eget rettssubjekt (c) og kommunale oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt (d). Interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt og som ikke har eget årsbudsjett og årsregnskap med hjemmel i forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 8-3, er ikke egen budsjett- og regnskapsenhet. Slike inngår i budsjettet og regnskapet til kontorkommunen (kommunekassen), jf. forskriften § 8-4 første ledd. I slike tilfeller

gjelder forskriften om minimumsavdrag for kommunekassen eller fylkeskommunekassen som sådan, og ikke for det aktuelle samarbeidet.

Kravet om at driftsbudsjettet skal dekke enhetens minimumsavdrag gjelder ikke for lånefond. Det beregnes altså ikke eget minimumsavdrag for lånefondet. Lånefondet er fortsatt underlagt kravet i kommuneloven § 14-10 om balanse i budsjettet, men med unntak fra § 14-10 andre ledd. Lånefondet er fortsatt underlagt krav om dekning av merforbruk i årsregnskapet, se forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 9-5.

Videre følger det av bestemmelsen i første ledd at kravet om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget også gjelder for interkommunale politiske råd som er eget rettssubjekt (bokstav c) og kommunale oppgavefelleskap som er eget rettssubjekt (d), og for interkommunale selskaper (e). Det vil si at slike rettssubjekter hver for seg må ha budsjettmessig dekning for sitt minimumsavdrag.

Størrelsen på den enkelte enhetens minimumsavdrag beregnes etter reglene i forskriften kapittel 3.

Andre punktum innebærer at kravet om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget også gjelder for det enkelte år i økonomiplanens driftsdel. Dette gjelder kun for budsjett- og regnskapsenheter som etter lov skal ha en økonomiplan som er underlagt krav om budsjettbalanse (kommunekassen og fylkeskommunekassen etter kommuneloven § 14-10 andre ledd og interkommunale selskaper etter IKS-loven § 20 fjerde ledd).

Tredje punktum presiserer at enhetene som nevnt i første punktum skal utgiftsføre avdrag minst lik minimumsavdraget i sitt driftsregnskap, slik det følger av forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 2-5 første ledd andre punktum.

Andre ledd innebærer at kravene om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget i første ledd, ikke gjelder for de enhetene som utarbeider årsregnskap etter regnskapsloven. Dette er en konsekvens av at avdrag på lån ikke utgiftsføres som kostnad i budsjettet og regnskapet. Unntaket i andre ledd gjelder for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven i henhold til forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. kapittel 7 og for interkommunale selskaper med årsregnskap etter regnskapsloven i henhold til IKS-loven § 27 første ledd.

Bestemmelsen i andre ledd er kun et unntak fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget, som følge av at avdrag etter regnskapsloven ikke skal belastes resultatet. Kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper med årsregnskap etter regnskapsloven skal fortsatt beregne minimumsavdraget etter forskriften kapittel 3. Det beregnede minimumsavdraget for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven skal inngå i kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag etter § 4-1 første ledd.

Til § 2-2 Unntak fra kravet om budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget

Første ledd gir et begrenset unntak fra kravene i § 2-1 første ledd om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget. Unntaket gjelder kun for kommunale eller fylkeskommunale foretak. Det vil si at et foretak kan ha avdrag i årsbudsjettet og årsregnskapet som er lavere enn foretakets minimumsavdrag, men forutsetningen er at kommunekassen eller fylkeskommunekassen, eller andre kommunale eller fylkeskommunale foretak i den samme kommunen eller fylkeskommunen (enten ett eller flere foretak til sammen) da har avdrag som er tilsvarende høyere enn disse foretakenes minimumsavdrag.

Adgangen for et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak til å ha avdrag lavere enn minimumsavdraget etter første punktum, gjelder bare hvis kommunestyret eller fylkestinget selv har fastsatt at enheten kan eller skal benytte seg av unntaket, jf. *andre punktum*. Kommunestyret eller fylkestinget kan ikke delegere myndigheten til å bestemme dette til et underordnet organ. Det ligger også til kommunestyret eller fylkestinget selv å avgjøre hvilke(t) andre foretak som skal ha høyere avdrag enn sitt minimumsavdrag.

Andre ledd presiserer at dersom et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak benytter unntaket for å ha avdrag som er lavere enn minimumsavdraget, gjelder heller ikke kravet i forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 2-5 første ledd andre punktum om utgiftsføring av minimumsavdraget.

Tredje ledd innebærer at dersom et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak benytter unntaket for å ha avdrag som er lavere enn minimumsavdraget, skal foretaket gi noteopplysninger om dette i årsregnskapet. Det skal opplyses om at foretaket har benyttet seg av unntaket og om hvem som har tilsvarende høyere avdrag. Det vil si om det er kommunekassen eller fylkeskommunen og/eller et annet foretak i samme kommune eller fylkeskommune, samt hvilket beløp disse har dekket opp.

Kapittel 3. Beregning av minimumsavdraget

Til § 3-1 Beregningsgrunnlag og beregningsformel

Første ledd innebærer at minimumsavdraget for en budsjett- og regnskapsenhet skal beregnes ut avskrivningene, de avskrivbare anleggsmidlene og lånegjelden i enhetens årsregnskap. For eksempel skal kommunekassens minimumsavdrag beregnes ut fra de nevnte størrelsene hentet fra kommunekassens årsregnskap. Og tilsvarende, for et kommunalt foretak skal minimumsavdraget for foretaket beregnes ut fra avskrivningene, de avskrivbare anleggsmidlene og lånegjelden hentet fra foretakets årsregnskap. Det samme gjelder for øvrige budsjett- og regnskapsenheter.

Det skal også beregnes minimumsavdrag for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven, selv om disse er unntatt fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning, jf. § 2-2 andre ledd. Det beregnede minimumsavdraget for slike foretak skal inngå i kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag etter § 4-1 første ledd.

Andre ledd slår fast beregningsformelen. Minimumsavdraget er lik avskrivningene multiplisert med lånegjelden og dividert med de avskrivbare anleggsmidlene. Denne formelen svarer til formelen som er gitt i kommuneloven § 14-18 første ledd andre punktum med en annen ordlyd.

$$\text{Minimumsavdraget} = \text{Avskrivninger} \times \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Avskrivbare anleggsmidler}}$$

Innholdet i begrepene avskrivninger og avskrivbare anleggsmidler er nærmere regulert i § 3-2 og § 3-3. Innholdet i begrepet lånegjeld, herunder håndteringen av interne lån og lån til tomter mv., er nærmere regulert i § 3-4 og § 3-5.

Tredje ledd innebærer at det er avskrivningene i regnskapsåret som skal legges til grunn for beregningen av minimumsavdraget for det samme regnskapsåret. Det er størrelsen på lånegjelden (saldo, rest lånegjeld) ved inngangen av regnskapsåret som skal legges til grunn. Det samme gjelder for de avskrivbare anleggsmidlene (saldo, bokført verdi).

Eksempelvis vil minimumsavdraget for 2025 være gitt av avskrivningene i regnskapsåret 2025 og størrelsen på gjelden og anleggsmidlene ved inngangen av året (1.1.2025). Også avskrivninger av anleggsmidler i regnskapsåret (her 2025) som ikke er balanseført ved inngangen av året (1.1.2025), men som kommer inn i årsregnskapet ved utgangen av året (31.12.2025), tas med i beregningen av minimumsavdraget for 2025. Eventuelle nedskrivninger av anleggsmidler i 2025 påvirker kun minimumsavdraget for 2025 gjennom eventuelle bortfall/reduksjoner av avskrivningene for 2025. Reduksjonen av bokført verdi på anleggsmidlene vil først påvirke minimumsavdraget i det påfølgende året (her 2026), ettersom det er verdien av anleggsmidlene ved inngangen av 2026 som kommer inn i beregningen. Se også kommentarene til § 3-2 og § 3-3.

Verdien på gjeld og anleggsmidler ved inngangen av året (1.1.) vil normalt svare til bokført verdi per 31.12. i forrige regnskapsår. Det kan være tilfeller der det forekommer avvik. Et eksempel er dersom et kommunalt foretak er opphørt og gjeld og anleggsmidler er overført til kommunekassens regnskap den 1.1. i regnskapsåret. Da må det tas utgangspunkt i verdiene per 1.1 i regnskapsåret inklusive verdiene som er overført fra foretaket.

Til § 3-2 Avskrivbare anleggsmidler

Bestemmelsen fastsetter hvilke anleggsmidler som skal inngå beregningen av minimumsavdraget. Bestemmelsen innebærer at det kun er varige driftsmidler som skal inngå, nærmere bestemt varige driftsmidler med begrenset utnyttbar levetid i årsregnskapet i tråd med budsjett- og regnskapsforskriften § 3-1 og § 3-4. For kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, vil dette være varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid i tråd med regnskapsloven § 5-3 andre ledd. Kjøpt eller tilvirket programvare til eget bruk omfattes også, så fremt kriteriene for klassifisering som varig driftsmiddel ellers er oppfylt.

Alle varige driftsmidler med begrenset levetid inngår, herunder for eksempel eiendeler i en finansiell leieavtale som er klassifisert som varig driftsmiddel med begrenset levetid.

Varige driftsmidler som ikke har begrenset levetid, typisk tomter, skal ikke tas med i beregningen. Se § 3-5 om håndtering av lån til tomter.

En nedskrivning i regnskapsåret medfører at verdien av avskrivbare varige driftsmidler reduseres ved *utgangen* av det aktuelle regnskapsåret (eksempelvis 31.12.2025).

Beregningen av minimumsavdraget for et regnskapsår (eksempelvis 2025) skal foretas ut fra verdiene ved inngangen av regnskapsåret (1.1.2025), uavhengig av om det er foretatt nedskrivninger i 2025. Nedskrivninger påvirker altså ikke nevneren i beregningen av minimumsavdraget for det aktuelle året. Effekten av en nedskrivning på minimumsavdraget i regnskapsåret vil dermed isolert sett kun være en reduksjon av minimumsavdraget som følge av reduserte avskrivninger, se kommentarene til § 3-1 og § 3-3. I det påfølgende året (2026) vil nedskrivningen bli innarbeidet i minimumsavdragsberegningen fullt ut gjennom den reduserte verdien av anleggsmidlene ved inngangen av året (1.1.2026). Nedskrivninger medfører altså isolert sett et redusert minimumsavdrag i nedskrivningsåret, før minimumsavdraget legger seg på et nytt nivå fra det påfølgende året.

Alle anleggsmidler som ikke er klassifisert som varige driftsmidler skal holdes utenfor når minimumsavdraget beregnes, også dersom anleggsmiddelet skulle ha begrenset levetid. Immaterielle eiendeler skal ikke tas med i beregningen. Finansielle anleggsmidler skal ikke tas med i beregningen. Dette gjelder alle former for finansielle anleggsmidler, herunder også aksjer i eiendomsselskaper som nevnt i kommuneloven § 14-15 andre ledd. Pensjonsmidler omfattes heller ikke.

Til § 3-3 Avskrivninger

Bestemmelsen fastsetter hvilke avskrivninger som skal inngå beregningen av minimumsavdraget. Bestemmelsen innebærer at det kun er de regnskapsmessige avskrivningene av varige driftsmidler som skal tas med i beregningen. Nærmere bestemt avskrivningene av varige driftsmidler med begrenset utnyttbar levetid i årsregnskapet i tråd med budsjett- og regnskapsforskriften § 3-4. For kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, vil dette være avskrivningene av varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid i tråd med

regnskapsloven § 5-3 andre ledd. Avskrivninger av kjøpt eller tilvirket programvare som ellers oppfyller kriteriene for klassifisering som varig driftsmiddel, omfattes også.

Alle regnskapsmessige avskrivninger av varige driftsmidler inngår, herunder for eksempel avskrivninger av eiendeler i en finansiell leieavtale som er klassifisert som varig driftsmiddel.

Eventuelle avskrivninger av anleggsmidler som ikke er klassifisert som varige driftsmidler skal holdes utenfor når minimumsavdraget beregnes.

Det følger av bestemmelsen at beregningen av minimumsavdraget ikke skal inkludere eller bygge på andre avskrivninger enn de som skal fremgå av årsregnskapet. For eksempel skal beregningen ikke inkludere «tenkte» avskrivninger av tomter som ikke avskrives i årsregnskapet, «tenkte» avskrivninger av eiendom som eies av et eiendomsselskap som nevnt i kommuneloven § 14-15 andre ledd eller avskrivninger fra en selvkostkalkyle.

Begrepet avskrivninger omfatter ikke nedskrivninger. En nedskrivning skal altså ikke øke avskrivningsfaktoren i beregningen av minimumsavdraget. Ved nedskrivninger vil avskrivninger falle bort og dette vil isolert sett redusere avskrivningsfaktoren og slik sett minimumsavdraget i nedskrivningsåret. Nedskrivninger påvirker samtidig størrelsen på avskrivbare anleggsmidler, se merknadene til § 3-2.

Til § 3-4 Lånegjeld

Første ledd fastsetter hvilken lånegjeld som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget. Dette svarer til det som følger av kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum og andre ledd første punktum og av IKS-loven § 22 sjette ledd. Det er lån til følgende formål som skal inngå:

- investeringer i varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 første ledd eller IKS-loven § 22 andre ledd
- kjøp av aksjene i eiendomsselskap, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 andre ledd eller IKS-loven § 22 tredje ledd
- tilskudd til andres investeringer i varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-16 første og andre ledd.
- innfrielse av kausjonsansvar, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-16 tredje ledd.
- investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd (unntatt lån til kirkebygg som håndteres særskilt i minimumsavdragsberegningen etter forskriften § 3-5)
- investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter gravplassloven § 3 tredje ledd
- refinansiering av lån til formål som nevnt foran, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-14 første ledd første punktum eller IKS-loven § 22 femte ledd

For interkommunale selskaper vil det kun være lånegjeld som nevnt i bestemmelsen første ledd bokstav a, b og g som er aktuell, siden IKS-loven ikke gir adgang for selskapene til å ta opp lån til andre formål.

Lån til formål som nevnt foran, men som er tatt opp etter den tidligere kommuneloven av 1992 § 50 nr. 1 og 2, omfattes også.

I tillegg kommer eventuelle andre lån til andre formål som er tatt opp med hjemmel i annen lov enn kommuneloven eller IKS-loven. Denne bestemmelsen (§ 3-4 første ledd bokstav h) følger av kommuneloven § 14-18 andre ledd første punktum, men er i praksis ikke aktuell da det ikke er gitt adgang til å ta opp lån etter annen lov utover det som er nevnt foran.

Begrepet lånegjeld omfatter all gjeld til formål som nevnt foran som skal klassifiseres som langsiktig gjeld i årsregnskapet i henhold til budsjett- og regnskapsforskriften § 3-1 andre ledd og god kommunal regnskapskikk, jf. kommunal regnskapsstandard KRS nr. 2 punkt 3.2.

Dette gjelder også for kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven. Det vil si at avdrag som forfaller til betaling i neste regnskapsår og som er kortsiktig gjeld etter regnskapsloven, inngår i beregningen av minimumsavdraget. Eksempelvis, ved utgangen av regnskapsåret 2024 (31.12.2024) er avdrag som forfaller i 2025 regnskapsført etter regnskapsloven som kortsiktig gjeld. Minimumsavdragsberegningen for 2025 skal baseres på gjeld ved inngangen av året (1.1.2025), og her inkluderes da gjeld som forfaller i 2025 (kortsiktig gjeld ved inngangen av året).

Begrepet lånegjeld omfatter ubrukte lånemidler, som også skal tas med i beregningen av minimumsavdraget.

All lånegjeld som nevnt foran tas med, uavhengig av låneform, enten lånet er tatt opp i form av gjeldsbrevlån, obligasjonslån, sertifikatlån eller andre former. Dette omfatter også langsiktige leieforpliktelser i en finansiell leieavtale som er likestilt med lån og klassifisert som langsiktig gjeld.

Driftskreditt og likviditetslån (lån tatt opp etter kommuneloven § 14-15 tredje ledd eller IKS-loven § 22 fjerde ledd) skal ikke tas med i beregningen av minimumsavdraget. Lån til videre utlån (lån tatt opp etter kommuneloven § 14-17 første ledd) skal heller ikke tas med.

Andre ledd første punktum innebærer at også interne innlån til formål som nevnt i første ledd skal tas med i beregningen av minimumsavdraget hos den interne låntakeren. Med interne lån menes lån mellom to budsjett- og regnskapsenheter innenfor samme kommune eller fylkeskommune (innenfor samme rettssubjekt), for eksempel mellom kommunekassen og et kommunalt foretak i samme kommune. Med internt innlån menes et lån som en enhet (intern låntaker) har tatt opp hos en annen enhet innenfor samme kommune eller fylkeskommune (intern långiver).

Det vil si at beregningen av minimumsavdraget for en låntaker gjøres uavhengig av om lånegjelden er tatt opp hos en ekstern långiver (eksternt lån), eller om lånegjelden er tatt opp hos en annen budsjett- og regnskapsenhet innenfor kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt (internt innlån). Eksempelvis skal et kommunalt foretak som har tatt opp et et internt innlån hos kommunekassen, ta med denne gjelden i beregningen av

minimumsavdraget for foretaket, på samme måte som om foretaket selv hadde tatt opp et eksternt lån. Dette gjelder uavhengig av hvordan den interne långiveren (i eksemplet her kommunekassen) har finansiert sitt interne utlån. Den interne låntakeren skal altså ta med det interne innlånet uavhengig av om lånet (av den interne långiveren) knyttes til et eksternt innlån eller bruk av egenkapital hos den interne långiveren.

Andre punktum innebærer at den interne långiveren må korrigere sin lånegjeld for interne utlån. Med internt utlån menes et lån som en enhet (intern långiver) har gitt til en annen enhet innenfor samme kommune eller fylkeskommune (intern låntaker). Internt utlån har sin motsats i internt innlån, se kommentarene til andre ledd første punktum.

Bestemmelsen i andre punktum vil si at en enhet som har gitt et internt utlån (en intern långiver) må ta hensyn til dette ved beregningen av sitt minimumsavdrag, ved å redusere størrelsen på lånegjelden med beløp tilsvarende interne utlån. Dette ivaretar at summen av lånegjeld som de enkelte budsjett- og regnskapsenheter innenfor kommunen eller fylkeskommunen tar inn i minimumsavdragsberegningen, er lik den eksterne gjelden for kommunen eller fylkeskommunen under ett. Eksempelvis skal kommunekassen som har gitt et internt utlån til et kommunalt foretak, trekke dette beløpet fra kommunekassens lånegjeld før kommunekassens minimumsavdrag beregnes. Dette gjelder uavhengig av hvordan den interne långiveren (i eksemplet her kommunekassen) har finansiert sitt interne utlån. Den interne långiveren skal altså korrigere lånegjelden for interne utlån uavhengig av om lånet (av den interne långiveren) knyttes til et eksternt innlån eller bruk av egenkapital hos den interne långiveren.

Bestemmelsene i andre ledd kommer bare til anvendelse for budsjett- og regnskapsenheter innenfor en kommune eller fylkeskommune som rettssubjekt. Bestemmelsen kommer ikke til anvendelse for interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap som er organisert som egne rettssubjekter, og heller ikke for interkommunale selskaper. Dette følger av at slike ikke vil ha interne innlån.

Tredje ledd stiller krav til korrigerende avdrag på videreutlån. Bestemmelsen gjelder bare hvis en budsjett- og regnskapsenhet (vanligvis kommunekassen eller fylkeskommunekassen) har mottatt avdrag på videreutlån (et utlån finansiert med låneopptak etter kommuneloven § 14-17 første ledd) og mottatte avdrag er brukt til å nedbetale lånegjeld som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget etter § 3-4 første ledd. I slike tilfeller skal lånegjelden økes med tilsvarende beløp som nedbetalingen, før minimumsavdraget beregnes.

Bestemmelsen i tredje ledd kommer ikke til anvendelse for interkommunale selskaper, siden IKS-loven ikke åpner for at selskapene kan ta opp lån til videreutlån.

Bestemmelsen gjelder bare hvis en budsjett- og regnskapsenhet (vanligvis kommunekassen eller fylkeskommunekassen) har mottatt avdrag på videreutlån, det vil si et utlån finansiert med låneopptak.

Fjerde ledd gjelder kun for kommuner og fylkeskommuner som har lånefond etter kommuneloven §14-14 tredje ledd og i de tilfellene lånefondet har ubrukte lånemidler. Bestemmelsen i *første punktum* stiller da krav til korrigerende (økning) av lånegjelden som

inngår i beregningen av minimumsavdraget til de øvrige budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen eller fylkeskommunen. Korrigeringen av lånegjelden til de enkelte enhetene skal skje ved at de ubrukte lånemidlene i lånefondet fordeles på de ulike enhetene. Økningen av lånegjelden til de enkelte enhetene skal samlet være lik de ubrukte lånemidlene i lånefondet.

Andre punktum innebærer at det er opp til kommunestyret eller fylkestinget å bestemme hvordan ubrukte lånemidler i lånefond skal fordeles på og øke lånegjelden ved beregningen av de øvrige budsjett- og regnskapsenhetenes minimumsavdrag. Det kan for eksempel bestemmes at hele beløpet legges på kun én av enhetene, for eksempel alt på kommunekassen, eller om beløpet skal legges på flere av enhetene etter en gitt fordelingsnøkkel. Kommunestyret eller fylkestinget kan ikke delegere dette til et underordnet organ.

Til § 3-5 Beregning av minimumsavdraget ved lån til tomter og lån til kirkebygg

Første ledd gir en særskilt regel for hvordan lån til tomter og eventuelle andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, kan håndteres ved beregning av minimumsavdraget. Utgangspunktet etter § 3-1 og § 3-4 er at slike lån inngår i beregningen som annen lånegjeld. Bestemmelsen i § 3-5 første ledd åpner for en alternativ håndtering av slike lån. Den enkelte budsjett- og regnskapsenhet avgjør selv om enheten skal benytte seg av denne valgfrie muligheten.

Alternativet etter første ledd er at lån til tomter og eventuelle andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, ikke tas med i lånegjelden ved beregningen av enhetens minimumsavdrag etter beregningsformelen gitt i § 3-1 andre ledd. I stedet settes minimumsavdraget for slike lån ut fra en avdragstid på 50 år. Det årlige minimumsavdraget for slike lån beregnes dermed ut fra 1/50 av det enkelte låns hovedstol på tidspunktet for låneopptak, jf. *første punktum*. Det samlede minimumsavdraget for budsjett- og regnskapsenheten er dermed summen av minimumsavdraget beregnet etter formelen i § 3-1 andre ledd og minimumsavdraget for lån med særskilt avdragstid, jf. *andre punktum*.

Bestemmelsene første ledd innebærer ikke at det må etableres særskilte «tomtelån» (egne låneavtaler) med egen avdragsplan. Bestemmelsen regulerer kun hvordan slike lån skal håndteres i beregningen av kommunens minimumsavdrag. Det ligger også her til grunn at reglene om avdrag på lån (minimumsavdrag) gjelder for summen av avdrag på lån og ikke for avdrag på de enkelte lånene.

Andre ledd gir en særskilt regel for hvordan lån til tomter og eventuelle andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, skal håndteres ved beregning av minimumsavdraget når budsjett- og regnskapsenheten ikke har avskrivbare anleggsmidler i årsregnskapet. I slike tilfeller er det ikke mulig å beregne minimumsavdraget etter formelen i § 3-1 andre ledd. Minimumsavdraget for slike lån beregnes da ut fra en avdragstid på 50 år. Det årlige

minimumsavdraget for slike lån beregnes dermed ut fra $1/50$ av det enkelte låns hovedstol på tidspunktet for låneopptak.

Tredje ledd gir en særskilt regel for hvordan lån til kirkebygg kan håndteres ved beregning av minimumsavdraget. Bestemmelsen bygger på kommuneloven § 14-18 andre ledd andre punktum. Utgangspunktet etter § 3-1 og § 3-4 er at slike lån inngår i beregningen som annen lånegjeld. Bestemmelsen i kommuneloven § 14-18 andre ledd og § 3-5 tredje ledd åpner for en alternativ håndtering av slike lån. Kommunen avgjør selv om enheten skal benytte seg av denne valgfrie muligheten. Det er imidlertid en forutsetning for å bruke dette alternativet, at kirkebygget har en regnskapsmessig levetid (i det kirkelige fellesrådets regnskap) som er vesentlig lenger enn levetiden på kommunens egne anleggsmidler. Hva som regnes som vesentlig er en skjønnsmessig vurdering som ligger til kommunen, og er ikke nærmere regulert.

Dersom dette vesentlighetskravet er oppfylt, kan lån til kirkebygg holdes utenfor lånegjelden ved beregningen av kommunekassens minimumsavdrag etter beregningsformelen gitt i § 3-1 andre ledd. I stedet settes minimumsavdraget for slike lån ut fra en avdragstid som er lik kirkebyggets regnskapsmessige levetid, jf. *første punktum*. Dersom denne levetiden for eksempel er satt til 75 år, vil det årlige minimumsavdraget for slike lån beregnes ut fra $1/75$ av lånets hovedstol på tidspunktet for låneopptak. Det samlede minimumsavdraget for kommunekassen er dermed summen av minimumsavdraget beregnet etter formelen i § 3-1 andre ledd og minimumsavdraget for kirkelånet med særskilt avdragstid, jf. *andre punktum*.

Bestemmelsene i tredje ledd innebærer ikke at det må etableres særskilte «kirkelån» (egne låneavtaler) med egen avdragsplan. Bestemmelsen regulerer kun hvordan slike lån skal håndteres i beregningen av kommunens minimumsavdrag. Det ligger også her til grunn at reglene om avdrag på lån (minimumsavdrag) gjelder for summen av avdrag på lån og ikke for avdrag på de enkelte lånene.

Kapittel 4. Betaling av minimumsavdraget

Til § 4-1 Årlig betaling av minimumsavdraget

Bestemmelsene i § 4-1 utdyper kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum og IKS-loven § 22 sjette ledd første punktum, som stiller krav om årlig nedbetaling av lån minst tilsvarende minimumsavdraget. Denne nedbetalingsplikten innebærer at det ikke er tilstrekkelig å bare utgiftsføre minimumsavdraget med tanke på å ivareta kravene om budsjett- og regnskapsmessig dekning, det må også betales avdrag minst lik minimumskravet. Og til forskjell fra kravet i § 2-1 om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget, som retter seg mot de enkelte budsjett- og regnskapsenheter, retter nedbetalingsplikten seg mot de enkelte rettssubjektene som sådan.

Første ledd første punktum innebærer at kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt skal foreta årlige nedbetalinger av lånegjeld til formål som nevnt i § 3-4 første

ledd. Bestemmelsen svarer til kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum og andre ledd første punktum. Med nedbetaling siktes det til faktisk nedbetaling/reduksjon av ekstern lånegjeld. Med ekstern lånegjeld menes lån mellom to rettssubjekter, for eksempel mellom en kommune som rettssubjekt og en kredittinstitusjon.

Nedbetalingsplikten retter seg altså mot kommunen og fylkeskommunen som rettssubjekt. Bestemmelsen stiller ikke krav til hvilken budsjett- og regnskapsenhet i kommunen eller fylkeskommunen som skal foreta nedbetalinger på eksterne lån for å ivareta plikten. Nedbetalingsplikten må ivaretas av de enhetene som har tatt opp eksterne lån, men hvordan kommunen eller fylkeskommunen fordeler dette mellom de aktuelle enhetene i kommunen eller fylkeskommunen, er ikke nærmere regulert. Det er således opp til kommunene og fylkeskommunene å finne den tilpasningen som man finner mest hensiktsmessig.

Bestemmelsen i *andre punktum* innebærer at nedbetalingene minst må være lik det som er kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag. Dette svarer til kravet i kommuneloven § 14-18 første ledd andre punktum.

Tredje punktum fastsetter at kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag er summen av minimumsavdragene til de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen eller fylkeskommunen. Minimumsavdraget til interkommunalt politisk råd som ikke er eget rettssubjekt og kommunalt oppgavefellesskap som ikke er eget rettssubjekt, inngår i det samlede minimumsavdraget til kontorkommunen. Det samlede minimumsavdraget for en kommune og fylkeskommune omfatter også beregnet minimumsavdrag for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven, selv om disse er unntatt fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning, jf. § 2-2 andre ledd.

Andre ledd første og andre punktum innebærer at kravet til nedbetaling av gjeld minst tilsvarende minimumsavdraget også gjelder for interkommunale politisk råd som er egne rettssubjekt, kommunale oppgavefellesskap som er egne rettssubjekt og interkommunale selskaper.

Kapittel 5. Ikrafttredelse

Til § 5-1 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2025 med virkning fra og med budsjett- og regnskapsåret 2025 (dvs. årsbudsjettet for 2025, økonomiplanen for 2025-28 og årsregnskapet for 2025).

11 Forslag til forskrift om minimumsavdrag

Forskrift xx. mnd 2024 nr. yy om minimumsavdrag på lån for kommuner, fylkeskommuner, kommunale og fylkeskommunale foretak, interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper

Fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet xx. mnd 2024 med hjemmel i lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner § 14-10 og § 14-18 og lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 22.

Kapittel 1. Virkeområde

§ 1-1. Virkeområde

Forskriften gjelder for

- a. kommuner og fylkeskommuner
- b. kommunale og fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9
- c. interkommunale politiske råd etter kommuneloven kapittel 18
- d. kommunale oppgavefellesskap etter kommuneloven kapittel 19
- e. lånefond etter kommuneloven § 14-14 tredje ledd
- f. interkommunale selskaper etter IKS-loven.

Kapittel 2. Dekning av minimumsavdrag på lån i årsbudsjettet og årsregnskapet

§ 2-1. Budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget

Følgende budsjett- og regnskapsenheter skal ha et driftsbudsjett som minst dekker enhetens minimumsavdrag beregnet etter forskriften kapittel 3:

- a. kommunekassen og fylkeskommunekassen
- b. kommunale og fylkeskommunale foretak
- c. interkommunale politiske råd
- d. kommunale oppgavefellesskap
- e. interkommunale selskaper.

Første punktum gjelder også for det enkelte år i enhetens økonomiplan. I driftsregnskapet til enheten skal det utgiftsføres avdrag minst lik minimumsavdraget i tråd med forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 2-5 første ledd andre punktum.

Første ledd gjelder ikke for kommunale og fylkeskommunale foretak som utarbeider årsregnskap etter regnskapsloven i tråd med forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. kapittel 7 og interkommunale selskaper som utarbeider årsregnskap etter regnskapsloven i tråd med IKS-loven § 27 første ledd.

§ 2-2. *Unntak fra kravet om budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget*

Et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak kan ha avdrag i driftsbudsjettet og driftsregnskapet som er lavere enn foretakets minimumsavdrag, hvis kommunekassen eller fylkeskommunekassen, et annet eller andre kommunale eller fylkeskommunale foretak i den samme kommunen eller fylkeskommunen til sammen har avdrag som er tilsvarende høyere. Første punktum gjelder bare dersom kommunestyret eller fylkestinget selv har fastsatt at et foretak skal kunne ha avdrag som er lavere enn minimumsavdraget.

Hvis et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak benytter unntaket i første ledd, gjelder ikke forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 2-5 første ledd andre punktum.

Hvis et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak benytter unntaket i første ledd, skal det i foretakets årsregnskap gis opplysninger i note om at foretaket har benyttet seg av unntaket, om det er kommunekassen eller fylkeskommunekassen eller hvilke andre foretak som har tilsvarende høyere avdrag, og tilhørende beløp.

Kapittel 3. Beregning av minimumsavdraget

§ 3-1. *Beregningsgrunnlag og beregningsformel*

Minimumsavdraget til den enkelte budsjett- og regnskapsenhet som nevnt i § 2-1 første ledd skal beregnes ut fra avskrivningene, de avskrivbare anleggsmidlene og lånegjelden i enhetens årsregnskap.

Minimumsavdraget er lik avskrivningene multiplisert med forholdet mellom lånegjelden og de avskrivbare anleggsmidlene.

Beregningen foretas ut fra avskrivningene i regnskapsåret og størrelsen på lånegjelden og de avskrivbare anleggsmidlene ved inngangen av regnskapsåret.

§ 3-2. *Avskrivbare anleggsmidler*

Avskrivbare anleggsmidler omfatter kun varige driftsmidler med begrenset levetid slik disse skal regnskapsføres i årsregnskapet.

§ 3-3. *Avskrivninger*

Avskrivninger omfatter kun avskrivninger av varige driftsmidler med begrenset levetid slik disse skal beregnes og regnskapsføres i årsregnskapet.

§ 3-4. *Lånegjeld*

Lånegjeld omfatter lån til

- a. egne investeringer i varige driftsmidler etter i kommuneloven § 14-15 første ledd eller IKS-loven § 22 andre ledd
- b. kjøp av aksjene i eiendomsselskap etter kommuneloven § 14-15 andre ledd eller IKS-loven § 22 tredje ledd
- c. tilskudd til andres investeringer i varige driftsmidler etter kommuneloven § 14-16 første og andre ledd
- d. innfrielse av kausjonsansvar etter kommuneloven § 14-16 tredje ledd
- e. tilskudd til investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler etter trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd, fratrukket lån som nevnt i § 3-6 første ledd

- f. tilskudd til investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler etter gravplassloven § 3 tredje ledd
- g. refinansiering av lån til formål som nevnt foran etter kommuneloven § 14-14 første ledd andre punktum eller IKS-loven § 22 femte ledd
- h. andre formål tatt opp med hjemmel i annen lov enn kommuneloven eller IKS-loven.

For en budsjett- og regnskapsenhet i en kommune eller fylkeskommune, omfatter lånegjeld også interne innlån til formål som nevnt i første ledd. For en budsjett- og regnskapsenhet i en kommune eller fylkeskommune, skal interne utlån til formål som nevnt i første ledd redusere lånegjelden med tilsvarende beløp.

Hvis mottatte avdrag på videreutlån etter kommuneloven § 14-17 er brukt til å betale ned på lån til formål som nevnt i første ledd, skal lånegjelden økes med et beløp som er lik nedbetalingen.

Ubrukte lånemidler i lånefond skal fordeles på og øke lånegjelden til de øvrige budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen eller fylkeskommunen. Kommunestyret eller fylkestinget selv avgjør hvordan fordelingen av de ubrukte lånemidlene på enhetene skal være.

§ 3-5. Beregning av minimumsavdraget ved lån til tomter og lån til kirkebygg

Lån til tomter og andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, kan holdes utenfor lånegjelden ved beregningen av minimumsavdraget etter § 3-1 andre ledd, og i stedet gis en særskilt avdragstid på 50 år. Det samlede minimumsavdraget er da lik summen av minimumsavdraget beregnet etter § 3-1 andre ledd og minimumsavdraget for lånegjelden som er beregnet med særskilt avdragstid.

Hvis en budsjett- og regnskapsenhet som nevnt i § 2-1 første ledd ikke har avskrivninger og avskrivbare anleggsmidler i årsregnskapet slik at minimumsavdraget ikke kan beregnes ut fra formelen i § 3-1 andre ledd, skal minimumsavdraget for enhetens lån til tomter og andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, beregnes ut fra en avdragstid på 50 år.

Lån til kirkebygg som har en regnskapsmessig levetid som er vesentlig lengre enn levetiden på kommunens egne anleggsmidler, kan holdes utenfor lånegjelden ved beregningen av minimumsavdraget etter § 3-1 andre ledd, og i stedet gis en særskilt avdragstid lik kirkebyggets regnskapsmessige levetid. Det samlede minimumsavdraget er da lik summen av minimumsavdraget beregnet etter § 3-1 andre ledd og minimumsavdraget for lånegjelden som er beregnet med særskilt avdragstid.

Kapittel 4. Betaling av minimumsavdraget

§ 4-1 Årlig betaling av minimumsavdraget

Kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt skal årlig foreta nedbetaling av lån til formål som nevnt i § 3-4 første ledd. Nedbetalingene skal minst tilsvare kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag. Det samlede minimumsavdraget er lik summen av minimumsavdragene for de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen eller fylkeskommunen slik det følger av forskriften kapittel 2 og 3.

Interkommunale politiske råd som er eget rettssubjekt, kommunale oppgavefelleskap som er eget rettssubjekt og interkommunale selskaper skal årlig foreta nedbetaling av lån til formål som nevnt i § 3-4 første ledd. Nedbetalingene skal minst tilsvare enhetens minimumsavdrag slik det følger av forskriften kapittel 2 og 3.

Kapittel 5. Ikrafttredelse

§ 5-1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2025.